

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

data

4/2007

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

18.4. Klaus po schůzce s Merkelovou ocenil posun k obsahové debatě o EU

Kvalitativní posun v debatě o institucionální reformě Evropské unie ocenil večer český prezident Václav Klaus po tříhodinovém setkání s německou kancléřkou Angelou Merkelovou na zámku Meseberg u Berlína. Také německé předsednictví EU si podle něj uvědomuje, že jde především o obsah změn ve společenství a nikoli o jejich termíny.

"Ke kvalitativnímu posunu dochází," řekl Klaus v Berlíně ČTK a Českému rozhlasu. Německé předsednictví, které si v tomto pololetí vytyčilo za cíl oživit diskusi o zamrzlé evropské ústavě a vůbec o fungování unie, chápe, že v tomto funkčním období zásadní zlom nenastane, konstatoval český prezident.

Ocenil zejména ochotu kancléřky Merkelové i neformálně o budoucnosti EU debatovat, jako tomu bylo večer. Váží si toho, že už i Berlín hovoří o nové smlouvě o fungování EU a že se stále méně mluví o pojmu evropská ústava nebo o společném ministru zahraničí.

Václav Klaus zdůraznil nutnost diskuse o úloze národních států, ale také o jasnějším vymezení kompetencí mezi nimi a institucemi EU. Tlumobil názor české strany, že součástí nového dokumentu by neměla být Charta základních práv EU, jak si to například myslí také Británie. Je podle něj třeba probírat i hlasovací poměry v EU, neboť připravená ústava zvýhodňuje spíše větší státy.

"Důležitý není jízdní řád," uvedl Klaus také se zřetelem na německý záměr uspořádat v příštím pololetí už za portugalského předsednictví mezivládní konferenci o institucionální reformě a dokončit ji do voleb do Evropského parlamentu v roce 2009. Zopakoval, že není kam spěchat a že unie funguje i bez ústavy.

"Považuji za klíčové, když hodiny diskutujeme o jemných detailech téměř právního stylu," pokračoval Klaus. Tyto prvky do diskuse podle něj vnášel bývalý německý prezident a zkušený ústavní právník Roman Herzog, který byl na neformální schůzku pozván. Dříve se podle Klause debatovalo spíše o tom, kdo je pro a kdo proti kontroverzní ústavě EU a kdo je tedy "dobrý" a kdo "špatný".

"Je třeba vést dialog," zdůraznil český prezident. "Monology přes média nikam nevedou," dodal.

Německo vede interní rozhovory také s dalšími členskými státy unie. Kancléřka Merkelová už koncem ledna jednála o EU také v Praze.

Roman Herzog se do diskuse o EU intenzivně zapojil už v minulých měsících, kdy také kritizoval připravenou evropskou ústavu, jejíž ratifikace předloni uvízla po odmítavých referendech ve Francii a v Nizozemsku. Zároveň se ale minulý týden vyslovil pro "dvourychlostní" EU, neboli pro intenzivní formy spolupráce různých skupin zemí uvnitř společenství. Tak je tomu už nyní například v měnové unii 13 států, které zavedly euro, nebo v schengenském prostoru bez vnitřních hraničních kontrol.

Klaus k tomu řekl, že v různých "rychlostech" nevidí problém. Musí se však podle něj přiznat, že jakákoli rychlost je stejně legitimní a že nejsou lepší ti "rychlejší" a horší ti, kdo se rozhodnou pro pomalejší tempo integrace.

18.4. Merkelová stejně jako Klaus považuje za důležitý obsah změn v EU

Jako "důležité a užitečné" označil mluvčí německé vlády Ulrich Wilhelm úterní (17. 4. 2007) tříhodinové jednání prezidenta Václava Klause a kancléřky Angely Merkelové o institucionální reformě Evropské unie. Tlumobil názor předsedkyně německé vlády, že je důležitý nejen časový rozvrh, ale také obsahová náplň těchto změn. Podobně

na význam obsahu reformy poukázal český prezident v Berlíně už v úterý (17. 4. 2007) v rozhovoru pro ČTK a Český rozhlas.

Merkelová a Klaus "byli zajedno, že kromě jízdního řádu je třeba na červnovém summitu v Bruselu společně dospět k obsahové orientaci", uvedl mluvčí o schůzce státníků na zámku Meseberg u Berlína. Účastnil se jí také bývalý německý prezident a zkušený ústavní právník Roman Herzog.

Český prezident po schůzce ocenil kvalitativní posun v debatě o reformách EU. Také německé předsednictví EU si podle něj uvědomuje, že jde především o obsah změn ve společenství a nikoli o jejich termíny. Váží si toho, že se nejen v řadě členských zemí, ale také už i v Berlíně uvažuje o nové smlouvě o fungování EU a že se stále méně mluví o pojmu evropská ústava nebo o společném ministru zahraničí.

Klaus zdůraznil nutnost diskuse o úloze národních států a o jasnějším vymezení kompetencí mezi nimi a institucemi EU. Tlumočil názor české strany, že součástí nového dokumentu by neměla být Charta základních práv EU, jak si to například myslí také Británie. Je podle něj třeba probírat i hlasovací poměry v EU, neboť připravená ústava zvýhodňuje spíše větší státy.

23.4. Klaus: EU by neměla být exkluzivní pouze pro některé členy unie

Český prezident Václav Klaus a jeho italský protějšek Giorgio Napolitano se při jednání v Římě shodli, že žádné státy Evropské unie by neměly ze své spolupráce vylučovat jiné členy EU. Tříhodinová pracovní schůzka byla zaměřena především na témata související s budoucností evropského integračního procesu, informoval ČTK ředitel tiskového odboru Kanceláře prezidenta republiky Petr Hájek.

Oba státníci hovořili o pokračujících jednáních o nové ústavní smlouvě EU, přičemž Klaus zdůraznil, že v posledních měsících nastal v této záležitosti posun. Je zřejmé, že dnes se diskuse vede o novém smluvním dokumentu, a už ne o starém textu ústavy, řekl český prezident.

V této souvislosti připomněl, že podle něho by mělo jít o dokument, který nebude nahrazovat stávající smlouvy, ale který na ně naváže. Nezbytné je především jasné vymezení těch kompetencí, které jsou ve výlučné pravomoci EU, a těch kompetencí, které má EU sdílet s členskými státy.

Nové institucionální uspořádání by mělo umožňovat členům větší flexibilitu a v oblasti hlasování kvalifikovanou většinou by je nemělo znevýhodňovat vůči stávajícím pravidlům vyplývajícím ze Smlouvy z Nice, prohlásil Klaus. Oba představitelé také potvrdili, že další příležitost k setkání budou mít během summitu střeoevropských prezidentů, který se uskuteční letos 24. - 26. května v Brně.

23.4. Prezident ČR Václav Klaus se setkal se svým italským protějškem Napolitanem

Prezident republiky Václav Klaus se setkal v Římě s italským prezidentem Giorgiem Napolitanem.

Během téměř tříhodinového jednání, které proběhlo ve velmi přátelské atmosféře, spolu oba prezidenti detailně hovořili o tématech souvisejících s budoucností evropského integračního procesu. Giorgio Napolitano se zajímal především o českou pozici v probíhajících jednáních o novém smluvním rámci Evropské unie.

Prezident Klaus zdůraznil, že v Evropské unii došlo v posledních měsících ohledně Ústavní smlouvy k posunu. Je zřejmé, že se dnes diskuse vede o novém smluvním dokumentu, a už ne o starém textu ústavy. Mělo by se jednat o dokument, který nebude nahrazovat stávající smlouvy, ale který na ně naváže. Jde především o jasné vymezení kompetencí, které jsou ve výlučné pravomoci EU, a těch kompetencí, které

má EU sdílet se členskými státy. Nové institucionální uspořádání by mělo umožňovat členským státům větší flexibilitu a v oblasti hlasování kvalifikovanou většinou by nemělo členské státy znevýhodňovat oproti stávajícím pravidlům vyplývajícím ze Smlouvy z Nice. Prezident Klaus a italský prezident se shodli na tom, že Evropská unie, ani žádná forma spolupráce uvnitř ní samotné, nemá být exkluzivní pouze pro některé členské státy.

Během návštěvy prezident republiky shlédl v Palazzo del Quirinale výstavu, kterou italský prezident uspořádal u příležitosti 50. výročí podpisu Římských smluv, kde je zastoupeno 27 uměleckých děl zaslanych jednotlivými zeměmi, včetně České republiky, která je zastoupena O. Gutfreundem.

Oba prezidenti si vzájemně potvrdili, že další příležitost k setkání budou mít během summitu středoevropských prezidentů, který se uskuteční v Brně 24. - 26. května 2007.

23.4. Prezident republiky Václav Klaus přijal generála Henryho Oberinga

Prezident republiky Václav Klaus přijal na Pražském hradě ředitele americké Agentury pro protiraketovou obranu generála Henryho Oberinga.

25.4. Prezident Bush přijede na pracovní návštěvu do Prahy 4. 6. 2007

V rámci své evropské cesty přijede do Prahy v pondělí 4. června na pracovní návštěvu České republiky prezident Spojených států amerických George W. Bush. Během svého pobytu v Praze se setká s prezidentem Klausem, premiérem Topolánkem a dalšími ústavními představiteli České republiky. Pracovní návštěvu, na pozvání prezidenta České republiky, zakončí G. W. Bush v úterý 5. června, kdy odcestuje do SRN na summit G8.

25.4. Prezident republiky Václav Klaus podepsal kondolenční listiny

Prezident republiky Václav Klaus podepsal na Velvyslanectví Ruské federace v Praze kondolenční listiny k úmrtí bývalého ruského prezidenta Borise Jelcina.

26.4. Prezident Klaus zahájil státní návštěvu Ruské federace

První státní návštěvu Ruské federace zahájil prezident Václav Klaus. Uskutečnila se na pozvání jeho ruského protějšku Vladimira Putina, s nimž bude jednat v Moskvě. Při čtyřdenním pobytu navštívil také republiku Tatarstán ve středním Povolží.

Kromě manželky Livie prezidenta doprovodili ministři financí a průmyslu Miroslav Kalousek a Martin Říman, místopředsedové sněmovny a Senátu Miroslava Němcová a Jiří Šneberger, řada ministerských náměstků a asi stočlenná skupina podnikatelů.

Páteční (27. 4. 2007) rozhovory v Kremlu se týkaly mimo jiné záměrů Američanů vybudovat v České republice část protiraketové základny, pro které Rusko nemá pochopení. Dále se Klaus zúčastnil setkání podnikatelů v Moskvě a tatarské Kazani. Převzal rovněž čestný doktorát na Moskevské státní univerzitě.

Za účasti prezidentů bylo v Moskvě podepsáno několik mezivládních dokumentů. Jednalo se o protokol ke smlouvě mezi vládami obou zemí o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, dohodu o vzájemné ochraně duševního vlastnictví během dvoustranné vojensko-technické spolupráce a dohodu o organizaci oprav vrtulníků typu Mi-24 a jejich modernizaci na území Česka.

26.4. Klaus v ruských médiích: Americký radar není namířen proti Rusku

Český prezident Václav Klaus se při své návštěvě Ruské federace se bude snažit vysvětlit ruské straně, že plánovaná protiraketová obrana v ČR a Polsku není namířena proti Rusku. Klaus to uvedl v rozhovoru, který otiskl ruský deník Kommersant. Podle českého prezidenta se česko-ruské vztahy v poslední době pozitivně rozvíjí jak na mezivládní úrovni, tak v ekonomické i kulturní oblasti.

"Vím, že americký systém protiraketové obrany nemůže být použit proti Rusku. Na to se budu snažit upozornit své ruské partnery. Česko zahájilo rozhovory s USA o umístění radaru na našem území a já nevidím, co by zde bylo možné znovu přezkoumávat," cituje Klause ruský deník.

Rusko americký plán na vznik radaru v ČR a protiraketové základny v Polsku dlouhodobě kritizuje, podle Moskvy totiž naruší strategickou rovnováhu ve světě.

Klaus ale v rozhovoru pro ruský list především zdůrazňoval ekonomické aspekty rozvíjející se spolupráce s Ruskem. "Rusko je a bezpochyby zůstane důležitým partnerem České republiky v energetické oblasti a dlouhodobým strategickým dodavatelem energetických surovin," poznamenal český prezident a připomněl, že ČR z Ruska získává nejen ropu a plyn, ale také jaderné palivo.

Právě v této oblasti vidí Klaus možné prohloubení spolupráce, včetně českých investic do ruské energetiky. České firmy by se podle něj mohly podílet i na rekonstrukci a modernizaci výrobních schopností ruských podniků, modernizaci starších českých dopravních prostředků, především tramvají a lokomotiv, ale i v dalších oblastech.

26.4. Prezident Klaus telefonoval s Georgem W. Bushem

Prezident republiky Václav Klaus včera večer telefonicky hovořil s prezidentem Spojených států amerických Georgem W. Bushem. V přátelském rozhovoru oba prezidenti zdůraznili, že vztahy mezi oběma zeměmi jsou velmi dobré, prodiskutovali otázky spojené s raketovou obranou a hovořili o nadcházející návštěvě prezidenta Bushe v Praze.

27.4. Klaus jednal s Putinem v Kremlu

Setkáním v zeleném salonku Velkého kremelského paláce začala krátce po poledni moskevského času schůzka ruského a českého prezidenta Vladimira Putina a Václava Klause. Putin na úvod setkání ocenil rozvíjející se dvoustranné vztahy. Prezidenti se v jednání nevyhli ani kontroverznímu tématu protiraketové základny, kterou chtějí v Česku a v Polsku vybudovat Spojené státy, a kterou Moskva odmítá. Kromě dvoustranných vztahů mají být tématem jednání i ruské vztahy s EU.

"Naše vztahy se rozvíjejí a není to špatné, roste také obrat výměny zboží a tento růst pokračuje," řekl úvodem Putin. Zároveň se hned na začátku Klause zeptal, zda se rozhovory mohou konat v ruštině. "Bez tlumočnicků," odpověděl Klaus.

"Jsme velmi rádi, že vás můžeme přivítat v Moskvě. Pamatuji se na vřelé přijetí v Praze a jsem rád, že vám mohu pohostinnost oplatit," uvítal Klause ruský prezident. Možnost hovořit s hlavou českého státu Putinovou rodnou řečí ruského státníka potěšila již při loňské návštěvě Prahy.

"Věřím, že projednáme celý komplex vztahů, co se týče evropských záležitostí. Brzy se uskuteční summit Rusko-EU a zajímá mne váš názor na vztahy Ruska a Evropské unie," řekl také na úvod Putin.

Klaus zdůraznil, že je to jeho první státní návštěva v Rusku. "Považujeme to za velmi významné. Dnes jsme již navštívili Státní dumu a obchodní a průmyslovou komoru. Je důležité posoudit všechny problémy," řekl český prezident, který položil věnec ke

hrobu neznámého vojína u Kremelské zdi. Po setkání s předsedou Státní dumy, dolní komory ruského parlamentu, Borisem Gryzlovem promluvil i na česko-ruském podnikatelském fóru.

Manželka českého prezidenta Livia měla samostatný program. Navštívila Moskevskou státní choreografickou akademii. Odpoledne si prohlédne muzea moskevského Kremlu.

27.4. Putin po setkání s Klausem označil základnu USA za hrozbu podobnou pershingům

Ruský prezident Vladimir Putin v Moskvě označil americký záměr postavit v Evropě protiraketovou základnu za hrozbu podobnou americkým raketám typu Pershing a zdůraznil, že Rusko si v této souvislosti vyhrazuje právo na obranu. Česko-ruské vztahy by ale podle něj tento záměr ovlivnit neměl.

"Radar je součástí amerických ozbrojených sil. Poprvé v historii se v Evropě objevují části amerického strategického komplexu. Pro nás, pro Rusko je to jako rozmístění pershingů. Hrozba je naprosto stejná," řekl Putin novinářům po setkání s českým prezidentem Václavem Klausem.

"Nehodláme se vměšovat do vnitropolitických debat ani v Polsku, ani v České republice," řekl dále ruský prezident. "Chceme ale, aby informace byly objektivní a aby český lid věděl, co se doopravdy děje," dodal.

Rusko je podle Putina připraveno pozvat jakékoli specialisty z Polska, České republiky nebo dalších evropských zemí, aby svůj postoj vysvětlilo. "Na těch nejjednodušších a pro specialisty pochopitelných materiálech chceme vysvětlit, že ani teroristé, před kterými se údajně chtějí bránit pomocí radaru, ani Írán nebo Severní Korea podobný systém nemají," uvedl Putin.

Český prezident při rozhovorech s Putinem zopakoval, že z české strany radar není zaměřen proti Ruské federaci. Zdůraznil, že na vzájemném porozumění v této otázce mu velmi záleží, a stejně jako Putin upozornil, že tato otázka nebude znamenat zásadní poškození česko-ruských vztahů.

"Měl jsem dvě ambice při tomto setkání. První bylo pokusit se, abychom při této návštěvě uměli oddělit celkovou kvalitu česko-ruských vztahů od této jedné konkrétní otázky. Myslím, že to se nám podařilo a jsem přesvědčen, že tato otázka nebude znamenat zásadní poškození česko-ruských vztahů. Druhou ambicí bylo vysvětlit české argumenty pro tuto radarovou základnu na českém území. V tom jsem určitě úspěšný nebyl," odpověděl Klaus na dotaz ČTK, zda americký radar na českém území může poškodit česko-ruské vztahy.

Klaus ruského prezidenta prý ubezpečil, že z české strany není sebemenší ambice, aby tato radarová základna byla namířena proti Ruské federaci. Putin to přijal s tím, že je to pochopitelné. "Česko totiž nebude řídit ani ovlivňovat činnost těchto center. To je zřejmé pro všechny," uvedl Klaus.

Putin dále řekl, že Rusko "dělá všechno pro to, aby plnilo své závazky. V evropské části Ruska nezůstaly žádné těžké zbraně. NATO ale chce rozmístit dvě nové základny v Bulharsku a v Rumunsku po 5000 vojáků v každé a postavit dvě části systému protiraketové obrany v Polsku a v České republice. Rusko se odzbrojuje, zatímco naši partneři zaplňují evropský prostor novými druhy zbraní," prohlásil ruský prezident.

Klausovy argumenty Putin před novináři odmítl a uvedl, že jej nepřesvědčily. "Nechápeme, proč se v Evropě stupňuje takový rozruch spojený s růstem zbrojení. Co se nyní v Evropě děje, co by vyžadovalo takové dostatečně agresivní kroky?"

Pochopitelně, pokud tato rozhodnutí budou přijata, pak Ruská federace si vyhrazuje právo zajistit svou bezpečnost," konstatoval.

Putin nicméně upozornil, že vztahy s Prahou chce Moskva i nadále rozvíjet. "Jako hlava ruského státu, pro který vzniknou hrozby po rozmístění protiraketových systémů, bych měl říct: ano, vztahy se zhorší. Chci ale znovu zdůraznit, že budeme rozvíjet vztahy s celou Evropou včetně Česka," řekl ČTK. "Růst hrozeb vzájemného poškození, nebo i zničení však stoupne mnohonásobně," odpověděl na dotaz, zda umístění amerického radaru v Česku může česko-ruské vztahy poškodit.

Žádné napětí při jednání s ruským partnerem Klaus prý necítil. "Je to nepřesný dojem," uvedl. Připustil, že návštěva získala nový rozměr, než byl její původní cíl. "Když jsme plánovali tuto cestu, netušili jsme, že tento problém bude tak dominantní. Záměrem bylo maximálně přispět k rozvoji česko-ruských vztahů ve všech oblastech. Mise a poselství cesty je ale úplně jiný. Nyní je mým cílem udělat všechno pro to, aby tato radarová základna nezpůsobila poškození česko-ruských vztahů," řekl český prezident.

Českou delegaci Putinův postoj nepřekvapil. Ruský prezident navíc několikrát zdůraznil, že otázku základny je třeba oddělit od dalších témat česko-ruských vztahů, které by neměly být touto debatou poznamenány.

"Jsou to očekávané postoje a argumentace nejvyšších ruských míst. Budeme dál jednat," řekl ČTK první náměstek ministryně obrany Martin Barták. Za stěžejní považuje další jednání mezi ruskou a americkou stranou. "Je třeba, aby USA jednaly s Ruskem na co nejvyšší úrovni a co nejotevřeněji," dodal.

Za očekávanou považuje Putinovu reakci také šéf nejsilnější opoziční strany ČSSD Jiří Paroubek. Předsedu sněmovního výboru pro obranu Jana Vidíma (ODS) prý výroky ruského prezidenta velmi mrzí. Předseda bezpečnostního výboru František Bublan (ČSSD) s nejvyšším ruským představitelem souhlasí v tom, že budování americké protiraketové obrany k větší bezpečnosti Evropy nepřispívá.

Ruský prezident označil Česko za jednoho z nejdůležitějších evropských partnerů Ruska. Po skončení rozhovorů s Klausem prohlásil, že vzájemné vztahy se rozvíjejí dynamicky, a zajímal se také o postoj Prahy k partnerství Ruska s Evropskou unií.

Obdobně jako loni v Praze Putin opět přiznal morální odpovědnost Ruska za okupaci Československa Sovětským svazem v roce 1968. "Nejen odsuzujeme všechno, co bylo v minulosti negativní, mám na mysli události roku 1968, ale cítíme také morální odpovědnost za minulost. Zdá se mi, že čeští přátelé chápou upřímnost naší pozice. Jsme jim za to vděční a myslím, že minulost by neměla bránit směřování do budoucnosti," řekl ruský prezident.

Za účasti obou státníků bylo v Kremlu podepsáno několik dokumentů. Mimo jiné protokol ke smlouvě mezi vládami obou zemí o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oblasti daní z příjmu a majetku, či dohoda o vzájemné ochraně duševního vlastnictví během dvoustranné vojensko-technické spolupráce.

Klaus, kterého při jeho nynější návštěvě Ruska doprovázela také asi stovka českých podnikatelů, se rovněž zúčastnil podnikatelského fóra v Ruské obchodní a průmyslové komoře. V jeho rámci byla uzavřena série dohod mezi ruskými a českými firmami.

27.4. Putin: Česko je jedním z nejdůležitějších evropských partnerů

Za jednoho z nejdůležitějších evropských partnerů Ruska označil v Moskvě Českou republiku ruský prezident Vladimir Putin. Po ukončení rozhovoru s Václavem Klausem prohlásil, že vzájemné vztahy se rozvíjejí dynamicky, a zajímal se také o postoj Prahy k partnerství Ruska s Evropskou unií.

"Počítáme s tím, že v době českého předsednictví v Evropské unii se podaří posunout vztahy mezi Ruskem a EU," řekl Putin při jednání delegací. Velké perspektivy má podle něj spolupráce v obchodně ekonomické oblasti, ale také kulturní a humanitární vztahy. Upozornil, že se od poloviny příštího roku připravuje česká kulturní sezona v Rusku. Jedním z mezivládních dokumentů, které byly v Kremlu podepsány, byla i dohoda o kulturní spolupráci.

Klaus po rozhovorech vyjádřil naději, že jeho návštěva v Moskvě potvrdí vysokou úroveň vztahů. "Rozvíjí se intenzivně a také do budoucna to vypadá dobře," řekl na tiskové konferenci.

Putin podobně jako loni v Praze opět přiznal morální odpovědnost Ruska za okupaci Československa Sovětským svazem v roce 1968. "Rusko je formálně i právně nástupcem Sovětského svazu. Současné Rusko je zároveň zcela jiný stát, pokud jde o jeho politický systém. Nejen odsuzujeme všechno, co bylo v minulosti negativní, mám na mysli události roku 1968, ale cítíme také morální odpovědnost za minulost. Zdá se mi, že čeští přátelé chápou upřímnost naší pozice. Jsme jim za to vděční a myslím, že minulost by neměla bránit směřování do budoucna," řekl ruský prezident.

Zdůraznil, že obě země mají mnoho společných zájmů v politice i v ekonomice. "Jsme spokojeni s tím, jak se vyvíjí naše vztahy. Měli bychom vycházet z toho nejlepšího, co mezi námi bylo, a na tom budovat naši budoucnost," uvedl.

Za účasti obou prezidentů bylo v Kremlu podepsáno několik dokumentů. Mimo jiné protokol ke smlouvě mezi vládami obou zemí o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oblasti daní z příjmu a z majetku, dohodu o vzájemné ochraně duševního vlastnictví během dvoustranné vojensko-technické spolupráce a dohodu o organizaci oprav vrtulníků typu Mi-24 a jejich modernizaci na území Česka.

28.4. Ruský tisk: Klaus odmítl slyšet argumenty ruské strany o radarech

Moskvě se nepodařilo vysvětlit českému prezidentu Václavu Klausovi argumenty, proč Rusko odmítá vznik amerického systému protiraketové obrany ve Evropě, shodují se ruské deníky. Podle listu Rossijskaja gazeta český prezident argumenty ruské strany prostě odmítl slyšet. Lídři obou zemí ale zdůrazňovali, že tato problematika nebude mít vliv na ekonomické či humanitární vztahy. Deník z toho vyvozuje, že ruská odpověď na americký systém bude vojenská a její součástí je Putinem tento týden vyhlášené moratorium na plnění podmínek Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě.

Rossijskaja gazeta upozornila na Klausova slova, že do Ruska jel se dvěma ambicemi. V první - tedy oddělení otázek protiraketové obrany od ostatních oblastí vzájemných vztahů - prý uspěl. Přesvědčit Rusy, že protiraketový deštník není namířen proti jejich zemi, se už českému prezidentovi podle deníku nepodařilo.

List Vedomosti připomíná Putinovo varování, že Česká republika nebude mít v systému vedoucí roli a nebude mít vliv na jeho práci. Politolog Sergej Karaganov je ale podle listu přesvědčen, že ani neshody v této věci neohrozí rozvoj dvoustranných vztahů obou zemí. "Bez ohledu na tvrdou rétoriku chápou v Moskvě, že v současné etapě protiraketová obrana Rusko neohrožuje," řekl Karaganov listu. Jeho německý kolega Alexander Rar v této souvislosti připomněl, že na rozdíl od ČR, kde má vzniknout radar systému, Rusko naprosto ignoruje Polsko, kde mají být umístěna sila s antiraketami.

Otázka protiraketové obrany nebyla podle deníku Kommersant vyřešena, protože prezidenty se v Moskvě sešli s naprosto protichůdnými záměry. Klaus setkání potřeboval k tomu, aby Putina přesvědčil o neškodnosti stanice pro Rusko. Putin si

naopak přál, aby český prezident pochopil ruské názory a neratifikoval rozhodnutí české vlády a parlamentu o umístění radaru na českém území.

29.4. Prezident Klaus ukončil státní návštěvu Ruska

Česko-tatarské podnikatelské fórum a setkání s prezidentem republiky Tatarstán Mintimerem Šajmijevem bylo na programu návštěvy Václava Klause v Rusku. Ve městě Kazaň ve středním Povolží český prezident ukončil čtyřdenní státní návštěvu Ruské federace.

Klaus se při své první oficiální cestě do Ruska setkal v pátek 27. 4. 2007 v Kremlu s prezidentem Vladimírem Putinem. Jednali o bilaterálních otázkách a problémech kolem záměru Američanů rozmístit na českém území radar, jenž má být součástí protiraketové základny. Přes rozpory v bezpečnostních otázkách konstatovali dobrou úroveň vzájemných vztahů.

Prezidenta doprovázeli ministři financí a průmyslu Miroslav Kalousek a Martin Říman a místopředsedové sněmovny a Senátu Miroslava Němcová a Jiří Šneberger. Do Kazaně letěla také početná skupina podnikatelů, kteří si od této návštěvy slibují podporu svých aktivit.

29.4. Klaus považuje cestu do Kazaně za impuls regionální spolupráci

Za nový impuls pro rozvoj regionální spolupráce považuje český prezident Václav Klaus svou návštěvu Tatarstánu a Kazaně, hlavní město této ruské republiky, již navštívil na závěr své čtyřdenní státní návštěvy Ruské federace. Kromě perspektiv pro obchodní a ekonomickou spolupráci ocenil také historické souvislosti, které obě země spojují.

"Mohli jsme si vybrat. Mnoho gubernátorů je nespokojených, že jsme nejeli k nim. My jsme se rozhodli pro Kazaň a já nelituji. Máme zájem na rozvoji přátelských a ekonomických vztahů a máme na co navazovat," řekl novinářům.

Od tatarského prezidenta Mintimera Šajmijeva se Klaus dozvěděl, že díky česko-tatarským vztahům mohla Kazaň v roce 2005 oslavit své tisíciletí. "Jsem velmi rád, že dějiny města jsou spojeny s naší zemí. Česká mince dokazuje, že již před 1000 lety byly mezi našimi zeměmi styky," řekl Klaus. Darem obdržel repliku olovené mince, kterou tatarští archeologové objevili před několika lety a která má pocházet z období mezi rokem 920 až 930. Vyryta jsou na ni slova "VACLAV CNIZ", jež údajně znamenají (Václav kníže), a PRAGA.

"Naši předkové měli dávno vzájemné obchodní vztahy. Jednu minci ztratili a tak se dokázalo, že Kazani je 1000 let," vysvětlil Šajmijev historické vazby. Klaus zároveň zdůraznil, že návštěvu Tatarstánu si česká delegace vybrala pro perspektivy vzájemné spolupráce. "Tatarstán považujeme za nejspolehlivější region v Rusku z hlediska ekonomických styků," řekl prezident ČTK. Podobně jako při svých rozhovorech v Moskvě také zde mluvil při všech setkáních i na tiskové konferenci rusky.

Podle prvního náměstka ministra zahraničí Tomáše Pojara je význam Tatarstánu pro Českou republiku především v obchodní části mise. ČTK řekl, že je to zároveň šance zviditelnit se v Rusku.

"Je to o tom, aby Česká republika byla zviditelňována i v regionech Ruské federace. Za poslední tři roky při cestách do Asie prezident udělal několik zastávek v (ruských) regionech: v Omsku, Irkutsku, nebo Novosibirsku. Zviditelňování se tak dostává o něco dál," uvedl.

Podle ministra průmyslu a obchodu Martina Římana Tatarstán patří mezi nejperspektivnější regiony pro vzájemnou spolupráci. "Je šest nebo sedm ruských

regionů, které jsme si vybrali jako perspektivní a kde chceme klást důraz na rozvoj vzájemných vztahů," řekl ČTK. Republika Tatarstán leží ve středním Povolží a má zhruba čtyři miliony obyvatel. Klaus se v Kazani také zúčastnil česko-tatarského podnikatelského fóra a prohlédl si zdejší památky.

30.4. Prezident ČR Václav Klaus přijal předsedu vlády Republiky Makedonie

Prezident republiky Václav Klaus přijal na Pražském hradě Nikolu Gruevského, předsedu vlády Republiky Makedonie. Premiér Gruevski informoval prezidenta republiky o probíhajících ekonomických reformách v Republice Makedonii, o celkové situaci v regionu a potvrdil, že by během několika měsíců měl být v ČR otevřen makedonský zastupitelský úřad.

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

5.4. Spuštění webových stránek výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny P ČR

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR spustil své nové webové stránky - <http://www.psp.cz/vez/>. Jedná se o vůbec první výbor v tomto zákonodárném sboru, který takovýmto způsobem prezentuje svou práci veřejnosti.

Cílem nové webové prezentace výboru je zpřístupnit činnost výboru, seznámit veřejnost se všemi jeho aktivitami i s hlavními událostmi na úrovni evropských institucí. Proto kromě základních informací (pozvánky na schůze, usnesení, zápisy) budou s předstihem zveřejňovány i pravidelné akce, které VEZ pořádá nebo jichž se účastní (např. semináře, přijetí zahraničních delegací, pravidelné zahraniční cesty). Novinkou je také sekce Téma, ve které budou jednotliví poslanci VEZ reagovat na aktuální témata, která "hýbou" Evropskou unií. Samozřejmostí je rovněž uvedení kontaktů na sekretariát výboru.

12.4. Petiční výbor sněmovny hledal inspiraci v Rakousku

Řadu podnětů si odvezli z Rakouska čeští poslanci z petičního výboru sněmovny, kteří ukončili třídní návštěvu rakouské metropole. Podle šéfky výboru Zuzky Bebarové-Rujbrové (KSČM) se zajímali hlavně o otázky související se zákony z oblasti ochrany lidských práv, které jsou nyní v českém parlamentu projednávány nebo se připravují. Šlo třeba o péči státu o sociálně vyřazené občany, ochranu žen před domácím násilím, zajišťování práv dětí či péči o lidi bez příštřeší.

Čeští poslanci konstatovali, že zatímco v legislativní oblasti jsou problémy v obou zemích řešeny velmi podobně, v praxi je Rakousko oproti České republice v některých bodech o krok či dva napřed, zejména pokud jde o pravomoci místních úřadů nebo propracovanější systémy sociální pomoci.

Poslanci si chválili osobní seznámení se zařízeními na pomoc ženám vystaveným násilím, široké zapojení sociálních pracovníků, rodičů, lékařů i okolí do ochrany dětí nebo systém podchycování osob ohrožených ztrátou bydlení, který umožňuje do značné míry předcházet bezdomovectví.

Kromě poslanců rakouské Národní rady jednali také s představiteli rakouského ministerstva zdravotnictví a zástupci vídeňského magistrátu. Ti jim tlumočili výzvu k zapojení Prahy do spolupráce velkých evropských měst při řešení problému bezdomovců.

16.4. Čeští zákonodárci cestují kvůli radaru na Marshallovy ostrovy

Skupina českých zákonodárců odcestovala na Marshallovy ostrovy, kde si prohlédne radar americké protiraketové obrany. Pokud se na tom ČR a USA dohodnou, bude zařízení po úpravách přeneseno do ČR. Prohlídka radaru čeká parlamentní delegaci v úterý.

Čeští poslanci a senátoři se chtějí na místě podrobně seznámit s tím, jak protiraketový radar funguje. Uvidí také simulaci, jak zařízení likviduje nepřátelskou raketu. Se zástupci místní samosprávy budou čeští zákonodárci hovořit o tom, jak základna ovlivňuje své bezprostřední okolí.

Se stavbou základny nesouhlasí většina opoziční ČSSD a ostře proti jsou komunisté. Jednotná v této věci není ani vládní koalice. Zelení požadují, aby americké protiraketové zařízení spadalo po velení NATO.

Na tichomořskou základnu USA odcestovali dva senátoři a šest poslanců, tři z ODS a stejný počet z ČSSD. Komunistický poslanec Alexandr Černý a lidovecký senátor

Rostislav Slavotínek se zúčastnit nemohli, protože nedostali americké vízum. Jejich žádost dostalo velvyslanectví USA v Praze později. Údajně proto již nestihlo vízum vyřídit.

19.4. Poslanec Svoboda (ČSSD): Radar na Marshallových ostrovech okolí neškodí

Americký protiraketový radar na Marshallových ostrovech neohrožuje své bezprostřední okolí, ani příliš nezasahuje do života místních obyvatel. ČTK to v telefonickém rozhovoru řekl místopředseda branného výboru sněmovny Miroslav Svoboda (ČSSD). Skupina českých poslanců a senátorů si radar prohlédla v minulých dnech.

Pokud se na tom USA a ČR dohodnou, bude zařízení z Marshallových ostrovů po modernizaci přeneseno do Česka. Svoboda míní, že by rozmístění protiraketových základen v ČR a Polsku zásadně zlepšilo ochranu střední Evropy proti raketám s dlouhým doletem. Většinový názor v opoziční ČSSD je ale proti základně.

"Není to vojenská základna v pravém slova smyslu, jak jsem si ji představoval. Nikde tam není jediný voják. Celé zabezpečení je v tom, kdo na ten ostrov přijíždí, ale jinak je to městečko, kde lidé normálně žijí," řekl poslanec. Kolem vojenského zařízení podle něj není ani uzavřené ochranné pásmo.

Zdravotní riziko kvůli záření podle Svobody není ani v bezprostřední blízkosti radaru. Zařízení například vysílá paprsek asi sto metrů nad školou, která stojí nedaleko něj, uvedl. Obytné domy stojí asi 500 metrů od radaru. Radar by podle Svobody mohl poškodit zdraví lidí jen v případě, že by se dostali přímo do dráhy jeho paprsku. Proto je zapínání radaru koordinováno s řízením letového provozu, vysvětlil.

Kdyby byl americký radar v České republice, obsluhovalo by ho asi 150 lidí, uvedl poslanec. Jasně ale zatím není, zda by mezi nimi kromě amerických expertů byli i Češi. Například na amerických základnách v Kanadě a Velké Británii podle něj pracují i občané těchto zemí.

Obrana proti raketám dlouhého doletu, kterou chtějí Američané ve střední Evropě vybudovat, má podle poslance především doplnit systémy NATO zaměřené pouze proti raketám krátkého a středního doletu. Při prohlídce radaru na Marshallových ostrovech prý čeští zákonodárci viděli simulaci útoku iránské mezikontinentální rakety. "Do Prahy letí 14 minut, do Londýna 17 minut a na území USA 22 minut," řekl Svoboda.

Američané na Marshallových ostrovech vybudovali testovací základnu a protiraketový radar tam umístili v roce 1997. Jeho mechanickou část chtějí případně demontovat a postavit v Česku. Elektronická zařízení by ale měl český radar dostat nová, vysvětlil Svoboda.

Poslanci před cestou hovořili o tom, že se chtějí především seznámit s technickými parametry radaru. Neočekávali přitom, že cesta změní jejich politický názor na umístění základny v ČR. "Můj názor je dlouhodobě takový, že bychom měli tuto nabídku přijmout," řekl dnes ČTK Svoboda.

Česko oficiálně zahájilo s USA jednání o umístění základny koncem března. Zatím ale není jisté, že radar skutečně bude v ČR stát. Definitivně o něm totiž rozhodne parlament, kde příznivci základny nemají jasnou většinu.

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

11.4. V Senátu proběhlo jednání o umístění radarové stanice na území ČR

V Senátu PČR se uskutečnilo společné jednání Ústavně – právního výboru a Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost na téma radarové základny. Jednání se zúčastnil předseda vlády ČR Mirek Topolánek. Společné jednání výborů zorganizoval předseda Senátu Přemysl Sobotka, který k jednání uvedl: „Při vědomí závažnosti reálných hrozeb mezinárodního terorismu i odpovědnosti k spojeneckým vazbám je třeba otázku boje s tímto nebezpečím brát odpovědně a hledat efektivní prostředky k řešení tohoto problému a nezneužívat jej pro krátkodobé cíle domácího politického boje.“

Mirek Topolánek během svého podrobného rozboru, po kterém následovala diskuse, zdůraznil plnou otevřenost jednání s americkou stranou, které by mělo trvat od devíti do dvanácti měsíců.

Jednání se zúčastnili rovněž místopředseda vlády a senátor Alexandr Vondra, ministr zahraničních věcí a senátor Karel Schwarzenberg a ministryně obrany Vlasta Parkanová.

18.4. Visegrádská skupina posiluje

V Praze se uskutečnilo jednání předsedů parlamentů zemí Visegrádské skupiny, kam patří Maďarsko, Polsko, Slovensko a Česká republika.

„Jednali jsme především o tom, jak posílit V4 na úrovni předsedů parlamentů. Podepsali jsme dohodu, která vedle prezidentů a předsedů vlád institucionalizuje V4 i na úrovni předsedů parlamentů. Domnívám se, že s růstem role národních parlamentů při rozhodovacích procesech v rámci EU je nutné, aby i setkání a pracovní jednání předsedů parlamentů byla takto upravena. Moji kolegové, předsedové parlamentů zemí V4, tento názor sdílejí rovněž. Vnímám to jako svého druhu zlomový okamžik ve vývoji V4 na úrovni parlamentů,“ uvedl předseda českého Senátu Přemysl Sobotka, na jehož popud se setkání uskutečnilo.

18.4. Předsedové zemí Regionálního partnerství jednali v českém Senátu

V Praze se uskutečnilo pracovní jednání předsedů parlamentů zemí Regionálního partnerství. Jde o uskupení zemí V4, kam patří Maďarsko, Polsko, Slovensko a Česká republika, spolu s Rakouskem a Slovinskem

„Jednali jsme o dvou významných tématech. O možnostech našich zemí v oblasti vědy a výzkumu a o zemědělství, neboť to je pro další rozvoj Evropské Unie klíčové. Co se týká vědy a výzkumu, EU má občas tendenci ve svých proklamacích slibovat rychlý rozvoj a podporu vědy, ale jde o to, aby jednotlivé země daly skutečně na vědu peníze, aby se na výzkumu podílel soukromý sektor, a abychom reálně zajistili schopnost převést výsledky vědy a výzkumu na ekonomické a společenské hodnoty. V tomto smyslu všichni představitelé parlamentů zdůraznili nutnost dosáhnout slíbených 3% HDP na vědu a výzkum do roku 2010,“ uvedl Přemysl Sobotka.

„Dalším neméně významným tématem našeho jednání byla společná zemědělská politika EU. Za český Senát jsem jasně deklaroval, že chystaná reforma agrárního sektoru musí zrovnoprávnit členské země, nemůžeme dále dělat rozdíly mezi původními a nově přistoupivšími zeměmi. Ve svém vystoupení jsem poukázal na jednu takovou nerovnost, týkající se cukrovarnictví. Ale jde o to celý agrární sektor EU hluboce a spravedlivě zreformovat, aby farmáři všech členských zemí EU měli rovné podmínky pro své podnikání,“ řekl dále předseda českého Senátu Přemysl Sobotka, který byl hostitelem pražského setkání.

„V souvislosti s tím jak v rámci EU roste role národních parlamentů, musíme koordinovat naše postupy, v tom může být síla našich zemí. Úloha parlamentů je v tom, aby tam, kde je to schůdné, jednotlivé kroky sladily a hledaly společnou strategii. Domnívám se, že v rámci rozhodovacích postupů v rámci EU je to nutné a výhodné,“ doplnil Přemysl Sobotka.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

1.4. Česko předalo v Kábulu velení nad místním letištěm

Český vojenský kontingent v afghánské metropoli Kábulu slavnostně předalo Norsku velení nad místním mezinárodním letištěm. Ceremoniálu se zúčastnili vysocí vojenská i politická představitelé z obou zemí. Odpovědnost za vedení letiště převzali čeští vojáci loni na začátku prosince.

Návrat české delegace ze slavnostního ceremoniálu tehdy zdržel diplomatický incident v Turkmenistánu. Armádní letoun byl totiž na 14 hodin zadržen na letišti v turkmenském Ašgabat. Češi chtěli během mezipřistání dočerpát palivo. Tamní úřady však odlet letounu údajně kvůli ozbrojené ochrance na palubě zablokovaly.

Velení české armády v Kábulu bylo prvním v operaci mnohonárodních sil NATO na území Afghánistánu. Češi odpovídali za komplexní zabezpečování provozu letiště pro mnohonárodní síly i za zajišťování civilního letového provozu. Sedmačtyřicetičlenná česká jednotka, která fungovala v rámci Mezinárodních sil pro podporu bezpečnosti v Afghánistánu (ISAF), řídila činnost 500 vojáků a specialistů z přibližně 20 členských států NATO a z Afghánistánu.

Na letišti v Kábulu působili také specialisté na meteorologické a ženíjní zabezpečení. V Kábulu již také zahájila činnost česká polní nemocnice, která bude ošetřovat zraněné a nemocné alianční vojáky.

1.4. Topolánek zahájil činnost české polní nemocnice v Kábulu

Český premiér Mirek Topolánek symbolicky zahájil činnost české polní nemocnice na letišti v afghánské metropoli Kábulu. Nemocnice bude ošetřovat především zraněné a nemocné alianční vojáky. Premiér se zúčastnil ceremoniálu, kterým Česko předalo po čtyřech měsících velení nad letištěm Norsku, a později se neplánovaně setkal s afghánským prezidentem Hamídem Karzáím, kterého označil za velkého politika.

Topolánek působení českých vojáků v Afghánistánu pochválil: "Jsem hrdý na to, co tady naše řízení letiště v rámci (mnohonárodních) sil dokázalo," řekl novinářům. Mínil, že členové českých kontingentů v Afghánistánu mají s působením v zahraničí velké zkušenosti.

"Většina těch lidí není na první misi. Jsou to lidé, kteří tím žijí," uvedl. Domnívá se, že vojáci v Afghánistánu dělají Česku dobrou reklamu. "Svým dílem plníme to, co je potřeba," dodal. Premiér považuje za pozitivní, že v zemi spolupracují různé národy v rámci NATO a OSN. "Afghánistán obecně je určitou laboratoří řešení nejrůznějších krizí ve světě," řekl. S Karzáím mluvil šéf české vlády mimo jiné o hospodářské spolupráci obou zemí, například v oblasti strojního a zbrojního průmyslu. Karzái se také živě zajímal o nekonfliktní rozdělení Československa v roce 1992. Topolánek ocenil i to, jak se afghánský prezident snaží vyvést z krize svou zkoušenou zemi, v níž se znovu hlásí ke slovu příslušníci radikálního hnutí Taliban, kteří se snaží převzít kontrolu nad částmi země. "Je to velký politik," řekl o Karzáím český premiér.

10.4. Vondra jednal v Paříži o evropských záležitostech

Různé scénáře evropských reforem v závislosti na výsledcích blížících se francouzských voleb a příprava českého předsednictví v Evropské unii byly na pořadu jednání místopředsedy české vlády Alexandra Vondry a francouzské ministryně pro evropské záležitosti Catherine Colonnové v Paříži. Vondra českým novinářům řekl, že program spolupráce Francie, České republiky a Švédska jakožto příštích předsednických zemí unie by měl být hotov příští rok v létě.

Česká republika bude předsedat EU v prvním pololetí 2009. Bude to její první zkušenost v tomto směru. Francie bude zastávat předsednickou funkci v předcházejícím a Švédsko v následujícím půl roce.

Teď čekáme na novou francouzskou vládu, jakmile bude hotova, začneme na podzim pracovat na osmnáctiměsíčním programu třístranné spolupráce, řekl Vondra. První výstupy z tohoto jednání předpokládá v listopadu.

Pokud jde o dokument, který by měl nahradit ústavní smlouvu EU, zamítnutou v referendech ve Francii a v Nizozemsku, Vondra řekl, že má-li mít podporu všech členských zemí, bylo by záhodno zbavit ho ústavní symboliky. "Realističtější je stručnější text," řekl.

Nechtěl zmiňovat nějaké datum, do něhož by měl být tento dokument hotov. Prohlásil však, že z českého hlediska je "nesmysl", aby se věcné vyjednávání o něm vedlo ještě za českého předsednictví v unii, "kdy vrcholí kampaň k volbám do Evropského parlamentu a kdy bude končit funkční období nynější Evropské komise. To není doba na nějaké vrcholné jednání. Takže buď se to podaří dotáhnout do konce ještě předtím (tedy před českým předsednictvím), nebo ta věc bude musit ještě počkat."

K záměru některých francouzských prezidentských kandidátů uspořádat v případě svého zvolení o zamýšlené nové smlouvě referendum Vondra řekl, že to je čistě francouzská záležitost. "Mají-li odvahu jít ještě jednou do takového dobrodružství, je to věc jejich svobodného rozhodnutí a my do něj nebudeme v žádném případě zasahovat," prohlásil.

O novém referendu mluví socialistka Ségolene Royalová a centrista François Bayrou. Ve Francii i v bruselském ústředí EU to však budí znepokojení. Případné nové francouzské "ne" by podle kritiků mohlo mít pro Evropskou unii těžké následky. Vondra řekl, že rozhovor se netýkal plánů na instalaci prvků amerického protiraketového štítu v České republice a v Polsku. Francie na tento plán pohlíží s určitými rezervami. Vondra se v Paříži také zúčastnil odhalení pamětní desky na domě, ve kterém byla v letech 1981 až 1991 redakce časopisu Svědectví, jehož šéfredaktorem byl jeden z vůdčích představitelů tehdejšího československého exilu Pavel Tigrid.

11.4. Rakušané blokovali kvůli Temelínu šest přechodů, jeden částečně

Rakouští odpůrci jihočeské jaderné elektrárny Temelín zatarasili opět po dvou týdnech hranice na jihu Čech a nově i v jihomoravském Mikulově. Hodinová blokáda se konala od 10:00 do 11:00 na sedmi česko-rakouských hraničních přechodech a větší dopravní komplikace nezpůsobila.

Méně frekventovaný přechod Weigetschlag/Studánky zůstal částečně průjezdný, přechody Wulowitz/Dolní Dvořiště, Guglwald/Přední Výtoň, Gmünd/České Velenice, Pyhrabruck/Nové Hradky, Schöneben/Zadní Zvonková zablokovali aktivisté s transparenty a automobily úplně. Přechod Drasenhofen/Mikulov, jímž se blokády po několika letech rozšířily i na Moravu, uzavřeli aktivisté během hodiny dvakrát na deset minut.

Odpůrci atomu mají v plánu další blokády, pravděpodobně ještě ve větším rozsahu. Uspořádají je, bude-li rakouská vláda pokračovat v "kurzu zdržování a průtahů", uvedli v prohlášení pro tisk.

Honorakouské sdružení Atomstopp k blokádám přizvalo i své kolegy z Vídně, Salcburku a Bavorska. Společně stupňují tlak na rakouskou vládu, aby podala na Česko mezinárodní žalobu kvůli Temelínu.

"Spolková vláda musí splnit příkaz národní rady ze dne 14. prosince a neprodleně podat mezinárodní žalobu! Není důvod vyčkávat," uvedli odpůrci Temelína, kteří

spolkovou vládu důrazně vyzvali, aby v zájmu bezpečnosti obyvatelstva snížila riziko Temelína.

Ráno předali aktivisté na přechodu Wulowitz/Dolní Dvořiště hornorakouskému hejtmánovi Josefu Pühringerovi, který jel do Českých Budějovic za jihočeským hejtmánem, "důkazní materiál" o porušování dohod z Melku českou stranou. Naposledy Rakušané zatarasili společné hranice na jihu Čech 28. března, kdy demonstrovali na pěti místech.

12.4. Země V4 možná vytvoří společnou bojovou jednotku Evropské unie

Země visegrádské čtyřky možná vytvoří společnou bojovou skupinu Evropské unie. Tento návrh v Bratislavě podpořili ministři obrany České republiky, Slovenska, Maďarska a Polska.

Podle dřívějších informací by se na vytvoření jednotky rychlého nasazení o síle 1500 mužů, která by sloužila při mírových operacích, měla podílet i Ukrajina. Jednotka by mohla vzniknout po roce 2015.

Česká republika a Slovensko vedle toho plánují vytvořit společnou bojovou jednotku už v roce 2009; v roce 2010 by měla být připravená i společná bojová skupina s Německem, Polskem, Litvou a Lotyšskem. Ministři visegrádské skupiny chtějí, aby se na financování zahraničních operací podílely ze společných rozpočtů Evropská unie i Severoatlantická aliance. Ve společném prohlášení podpořili i politiku otevřených dveří NATO, především ambice zemí západního Balkánu vstoupit do aliance.

Česká ministryně obrany Vlasta Parkanová novinářům také potvrdila, že plánované umístění amerického protiraketového radaru na českém území by se mělo stát součástí budoucí protiraketové obrany NATO.

Polský ministr Alexander Szczyglo potvrdil, že Polsko má zájem o americký návrh. Zároveň odmítl obavy Ruska z vybudování amerického protiraketového štítu v Evropě.

12.4. Ministryně Kuchtová se seznámila se středoevropskými kolegy

Podpisem memoranda o další spolupráci mezi ministerstvy školství pěti středoevropských zemí skončila ve Vídni pracovní schůzka ministrů školství z Rakouska, České republiky, Slovenska, Maďarska a Slovinska. Schůzky se za Česko zúčastnila ministryně Dana Kuchtová.

Jak řekla Kuchtová po schůzce ČTK, bylo pro ni setkání hlavně vhodnou příležitostí k seznámení se s partnery ze sousedních zemí a k dojednání dalších dvoustranných kontaktů i k zahájení příprav na české předsednictví v tomto fóru, které připadne na Česko v první polovině roku 2009.

Hlavním tématem setkání byla flexibilita a kreativita ve výuce. Účastníci se shodli na tom, že je třeba se věnovat ve větší míře vztahům mezi vzděláním, kulturou, kreativitou a inovacemi. V této souvislosti poukázali na význam motivace učitelů a výměny výsledků vědeckých výzkumů na toto téma.

Podle Kuchtové se dva hlavní referáty zaměřily na dva aspekty výchovy k tvůrčímu přístupu - ekonomický a kulturní. V prvním šlo o výchovu budoucích pracovníků, kteří budou schopni přispívat ke zvýšení konkurenceschopnosti svých zemí na světových trzích. V druhém pak o využívání kulturní různorodosti, včetně zapojování menšin a dětí ze sociálně slabých rodin.

15.4. Rakouští odpůrci Temelína kritizují další odklad obnovení provozu

Na další odklad obnovení provozu v prvním bloku jihočeské jaderné elektrárny Temelín kriticky reagovali rakouští odpůrci elektrárny. V prohlášení, které rozeslali médiím, tvrdí, že jde již o 102. poruchu v Temelíně, kterou se provozovatel neúspěšně pokusil zamlčet. V dalším prohlášení pak uvádějí, že česká strana nedodržela 72hodinovou smluvně dohodnutou lhůtu pro informování rakouské strany. Mluvčí Temelína Milan Nebesář to odmítl, informace aktivistů podle něj nemají reálný základ.

"První blok stál po celé týdny kvůli výměně palivových článků. Při prvním pokusu o jeho opětné spuštění unikla radioaktivní voda, což způsobilo zdržení o tři týdny," připomíná prohlášení Akčního výboru Stop Temelín. "Nyní došlo k další, již 102. poruše, která znamená odklad obnovení provozu o dva až tři dny," dodává.

"S tímto problémem se ale v Temelíně potýkají už řadu dní a zjevně se jej pokusili zatajit. Provozovatelé elektrárny vědomě poskytovali nesprávné informace, a teprve teď museli s pravdou ven," tvrdí mluvčí výboru Andreas Reimer.

V následujícím podrobnějším prohlášení odpůrci Temelína tvrdí, že z české strany nebyla dodržena ani "již beztak dlouhá" 72hodinová lhůta pro informování protistrany. Tvrdí, že "o nových problémech se v Temelíně ví už od čtvrtka", ale provozovatel je přiznal až po opakovaných dotazech a rakouská vláda nebyla oficiálně informována do dneška.

Mluvčí temelínské elektrárny Milan Nebesář ČTK řekl, že společnost ČEZ v žádném případě neporušila dohodu z Melku. Tvrzení rakouských aktivistů se podle něj nezakládají na pravdě. "Nedošlo k žádné události, která by této dohodě odpovídala. Jinak bychom ji jako i ve všech předchozích případech rakouské straně v přesně stanovené lhůtě oznámili," uvedl mluvčí.

20.4. ČR by prý mohla do Schengenu vstoupit ještě před Vánocemi

Česká republika a další země by mohly do schengenského prostoru vstoupit ještě před Vánocemi. ČTK to po jednání ministrů vnitra a spravedlnosti řekl český ministr vnitra Ivan Langer. Původní datum vstupu, který odbourává povinnost předložit při přejezdu českých hranic doklady, bylo stanoveno na 31. prosince 2007.

"Byl by to takový pěkný dárek pro občany nových členských zemí," uvedl Langer. Podle něj přípravy pokračují podle časového harmonogramu. Před konečným rozhodnutím o vstupu se však ještě uskuteční čtyři jednání mezi novými členskými zeměmi a Portugalskem, které přípravy koordinuje. Poslední jednání by se mělo uskutečnit v Praze.

Právě Portugalsko stojí za řešením, které vstup do Schengenu urychlí. Původně se Česko a další země, které vstoupily do EU v roce 2004, měly napojit na novou generaci schengenského systému, takzvaný SIS II. Vzhledem k časovým prodlevám při vývoji SIS II však země EU přistoupily na návrh Portugalska, aby se "nováčkům" zpřístupnil současný SIS I.

S modernizací SIS I však pokračují i práce na nové generaci schengenského informačního systému. Původně se zdálo, že celý projekt se může zdržet o několik let. Podle zdrojů ČTK je zpoždění nakonec mírnější, než se původně předpokládalo. SIS II se tak podaří dokončit zřejmě v prosinci 2008 a spuštění celého systému se zpozdí jen asi o týden.

23.4. Topolánek se vyslovil pro novou smlouvu mezi EU a Ruskem

Český premiér Mirek Topolánek ve Vídni podpořil myšlenku vypracování nové smlouvy o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a Ruskem. Na evropsko-

ruském ekonomickém fóru, kterého se v rakouské metropoli účastní řada předních evropských i ruských politiků i hospodářských expertů, označil za klíčové posilování vzájemné odpovědnosti EU a Ruska za zachování bezpečnosti a míru ve světě.

Podobně jako další řečníci Topolánek konstatoval, že jak EU, tak Rusko procházejí v současné době dynamickými procesy vnitřních změn. EU je v období sebereflexe a hledání budoucí identity po rozsáhlém rozšíření, Rusko zase stále řeší otázku, zda v zemi rozvíjet standardní demokracii a tržní ekonomiku, nebo zda jít nějakou zvláštní cestou.

Přesto nebo právě proto je vhodná doba pro jednání o nové smlouvě, která by nahradila dosavadní z roku 1997, uvedl český premiér. Zároveň zdůraznil, že EU není v krizi a není důvod, aby s ní Moskva nejednala jako s celkem a snažila se ji rozdělit různými bilaterálními úmluvami. Na druhé straně ČR rozvíjí i dvoustranné svazky s Ruskem na dlouhodobém a partnerském základě a vyvrcholením současné etapy bude návštěva prezidenta Václava Klause v Ruské federaci, prohlásil Topolánek.

Poukázal na to, že Rusko je významným obchodním partnerem EU, který je zejména klíčovým dodavatelem energetických surovin. Například pro ČR tvoří dodávky ropy a plynu z Ruska 82 procent veškerého dovozu z této země. "Máme zájem na tom, aby tyto dodávky byly stabilní a bezpečné, aby byly transparentní vztahy mezi odběrateli a dodavateli, aby existovala možnost přístupu k transportním kapacitám a standardní ochrana investic," zdůraznil Topolánek.

Současně označil za nezbytnou spolupráci při snižování emisí skleníkových plynů a rozsáhlé společné investice do bezpečné a efektivní výroby a přepravy energií. Řekl, že ČR podporuje vstup Ruska do Světové obchodní organizace (WTO), stejně jako myšlenku vytvoření zóny volného obchodu mezi EU a Ruskem. ČR podle něj vítá i dohodu o zjednodušení vízového styku mezi EU a Ruskem a za určitých předpokladů nevyklučuje ani úplné zrušení vízové povinnosti, řekl.

Za důležité označil Topolánek další rozvíjení vztahů mezi Ruskem a NATO. Poukázal na to, že nejbezpečnější hranice sdílí Rusko právě se členskými státy aliance, což svědčí o tom, že NATO šíří směrem k Rusku stabilitu, nikoli bezpečnostní hrozby. Zdůraznil, že ČR je vůči Rusku plně transparentní i v otázce rozmístění některých prvků protiraketové obrany, a vyjádřil naději, že se podaří změnit dosud nepříznivou reakci Ruska k tomuto projektu.

23.4. EU podpořila rušení víz do USA pro nové členské země

Ministři zahraničí Evropské unie na zasedání v Lucemburku podpořili požadavky České republiky a dalších nových členských států na zrušení víz pro cesty do Spojených států. Podle diplomatického zdroje ČTK se neozval jediný hlas, který by nad zrušením vízové povinnosti vyjádřil jakoukoliv pochybnost.

Diskuse se točila především kolem připravovaného summitu EU-USA, který se uskuteční na konci dubna. Ministři jednali o tom, jak vysoko by zmínka o vízech pro nové členské státy měla být v textu závěrečné deklarace. Zdroj ČTK řekl, že nikdo nezpochybnil, aby se zmínka o vízech v čele textu skutečně objevila, ale německý ministr Frank-Walter Steinmeier vyjádřil obavy, že Spojené státy nebudou o takovou formulaci stát.

Podoba závěrečné deklarace totiž bude kompromisem mezi Evropskou unií a USA. Pokud Američané budou proti zmínce o vízech v popředí deklarace, zřejmě se objeví v pozadí a bude mít obecnější charakter.

Spojené státy podle diplomatů rovněž spojují vízovou problematiku s jednáním o ochraně údajů pasažérů v letecké dopravě. V této sporné záležitosti Američané

chtějí, aby jim evropské země dávaly více informací než dosud a také aby s nimi mohly nakládat volněji než dosud. Staré členské země EU zase pravidelně dávají najevo výhrady k tomu, že by podle navrhovaného amerického zákona měly zavádět zvýšená bezpečnostní opatření.

Do USA mohou nyní cestovat bez víz občané 27 států světa, především ze západní Evropy. Češi, Slováci a občané dalších nových zemí EU musejí o víza žádat, zatímco Američané k návštěvám těchto zemí víza nepotřebují. Z nových zemí jezdí do USA bez víz Slováci, ze starých je potřebují naopak Řekové.

23.4. Topolánek v Rakousku: ČR považuje melkskou dohodu za naplněnou

Český premiér Mirek Topolánek ve Vídni informoval nejvyšší rakouské vládní představitele o tom, že česká vláda zřejmě již ve středu 25. 4. 2007 schválí dokument, v němž označí takzvanou melkskou dohodu, upravující vzájemné vztahy kolem jaderné elektrárny Temelín, za naplněnou. Tím by měl být podle názoru české strany ukončen i celý melkský proces a obě země by měly přejít na standardní mezinárodní dohodu o vzájemném informování.

Premiér ČTK a agentuře APA v souvislosti s hraničními blokádami rakouských protitemelínských aktivistů řekl, že česká strana zatím projevuje trpělivost a nechce spor eskalovat, s blokádami však nesouhlasí a považuje je za jasné porušování evropských směrnic.

Budou-li protesty pokračovat, může být dosaženo "prahu bolestivosti" a česká strana by pak musela podniknout protiopatření, řekl Topolánek kancléři Alfredu Gusenbauerovi a vicekancléři Wilhelmu Moltererovi.

Rakouští odpůrci Temelína uvedli, že středeční rozhodnutí české vlády vystavit Temelínu "bezvadné vysvědčení" znamená další zmarěnou šanci ze strany Gusenbauera, který proti provozu Temelína podle nich nic nenamítal. Protesty chtějí vystupňovat už v pátek 27. 4. 2007, kdy hodlají zablokovat deset hraničních přechodů mezi oběma zeměmi.

Topolánek při jednáních ujistil, že jeho vláda nezačne stavět nové jaderné elektrárny, protože to nepřipouští koaliční dohoda. Problém střední Evropy je ale podle něj nedostatek elektrické energie a celá Evropa prý ví, že je třeba stavět nové energetické kapacity.

Gusenbauer podle svého mluvčího Stefana Pöttlera navrhl urychlené zahájení práce meziparlamentní komise, na níž se s českým premiérem dohodli v únoru při jednáních v Praze. Konstatoval, že rakouští experti z pověření vlády dál zkoumají možnost podání mezinárodněprávní žaloby proti ČR pro porušení dohody z Melku a navrhl, aby ministři životního prostředí byli ve stálém vzájemném kontaktu.

Topolánek na to reagoval slovy, že v přípravě meziparlamentní komise česká strana pokročila dál než rakouská a je k jednání připravena. Melkská dohoda je podle názoru české vlády nežalovatelná a přímé kontakty resortních ministrů považuje za samozřejmost.

Při jednáních rovněž zopakoval, že Česko očekává dodržení stanovených termínů rozšíření schengenského prostoru, tedy zavedení zkušebního provozu od 1. září tohoto roku a plné spuštění od 1. ledna příštího roku. Upozornil, že česká vláda vzala znepokojeně na vědomí nové signály z Vídně, podle nichž by se tento proces mohl odložit o měsíce či až o rok.

Topolánek s Gusenbauerem mluvili také o euroústavě. Poslední vývoj v této otázce dal podle Topolánka v podstatě za pravdu českému stanovisku, které považuje dosavadní proces za ukončený, což otvírá prostor novým jednáním.

Shodu konstatoval Topolánek v zájmu zajistit spolufinancování výstavby dálnice mezi oběma zeměmi z evropských zdrojů i ve společném odporu proti omezování růstu mýtného ze strany Evropské komise.

Topolánek využil k setkání s rakouskými představiteli své účasti na evropsko-ruském ekonomickém fóru, na němž se vyslovil mimo jiné pro vypracování nové smlouvy o partnerství a spolupráci mezi EU a Ruskem.

23.4. Premiér Topolánek zaslal kondolenci k úmrtí Borise Jelcina

Premiér Mirek Topolánek kondoloval Vladimíru Vladimirovičovi Putinovi, prezidentovi Ruské federace k úmrtí Borise Nikolajeviče Jelcina. Mirek Topolánek pana Borise Jelcina, prvního prezidenta Ruské federace, považuje za historickou osobnost, která ve své zemi zajistila přechod od sovětského řádu k moderní ruské společnosti. Boris Jelcin má také své neopakovatelné místo v česko-ruských vztazích. Byl prvním ruským prezidentem, který navštívil samostatnou Českou republiku. V průběhu jeho návštěvy České republiky byla dne 26. srpna 1993 podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Ruskou federací o přátelských vztazích a spolupráci.

24.4. Der Standard: Topolánek je muž jasných slov

Za muže jasných slov označuje českého premiéra Mirka Topolánka rakouský deník Der Standard, který poukazuje na Topolánkova jednoznačná vyjádření ke vztahům obou zemí i k dalším otázkám. Rakouský kancléř Gusenbauer v rozhovoru pro deník Österreich přiznal, že jeho pondělní (23. 4. 2007) vídeňské jednání s Topolánkem, jmenovitě o problematice jaderné elektrárny Temelín, nebylo příliš uspokojivé, a za nejlepší variantu řešení problému označil uzavření elektrárny.

K problému Temelína český premiér listu Der Standard řekl: "Ano, tohle téma mi jde na nervy. Je naprosto iracionální a naše vztahy, které jsou jinak skutečně velmi dobré, jsou tímto umělým problémem zastiňovány."

"Takzvaná nulová varianta, kterou se snaží prosadit Rakousko, je nemožná. A skutečnost, že rakouská strana nepovažuje melkský proces a bruselskou dohodu za uzavřené, je podle nás čistě rakouský vnitropolitický problém," cituje list dále Topolánka, který vyjadřuje naději, že otázka bude nyní vyřešena na politické úrovni.

K rakouským blokádám hranic pak říká: "Kdybychom reagovali tak, jako Rakušané, už byste nás žalovali za omezování volného pohybu osob a zboží."

Gusenbauer deníku Österreich na otázku, jak probíhal pondělní rozhovor s českým ministerským předsedou, odpověděl: "Ne příliš uspokojivě." Gusenbauer zdůraznil, že problémem je provoz Temelína v jeho současné podobě. "Nejlepším řešením by bylo Temelín uzavřít. Druhým nejlepším řešením je dodržet do puntíku dohodu z Melku," řekl Gusenbauer. Protože se to však podle něj neděje, zvažuje rakouská vláda nadále žalobu proti České republice.

Rakouský kancléř zdůraznil, že větší aktivitu by měl v tomto směru vyvíjet rakouský ministr životního prostředí Josef Pröll. "Pröll musí vyvinout trochu tlaku. Nemůžeme věčně čekat," řekl Gusenbauer a navrhl, aby ministři životního prostředí obou zemí byli v přímém kontaktu. Topolánek se k tomu podle Gusenbauerova mluvčího Stefana Pöttlera "nevyjádřil negativně".

Gusenbauer prý s roztrpčením reagoval na Topolánkovo oznámení, že česká vláda připravuje usnesení o uzavření melkského procesu. "Jasně jsem řekl, že pro náladu v Rakousku by to nebylo příznivé," prohlásil Gusenbauer.

Mezi oběma zeměmi se však rýsuje nový problém, který představuje z českého pohledu vlastně jiný druh hraniční blokády - jde o schengenská dohoda, píše dále deník Der Standard.

Tady se postaral v posledních dnech o rozruch rakouský ministr vnitra Günther Platter, který prohlásil, že hranice by se měly otevírat spíše postupně, a nikoli naráz, a argumentoval tím, že kontroly na hranicích by měly zůstat z bezpečnostních důvodů ještě alespoň po dobu fotbalového mistrovství Evropy, které se bude konat v Rakousku a Švýcarsku v polovině příštího roku.

Tuto argumentaci ale Topolánek odmítá: "To nás vyděsilo. Pro postupné otevírání neexistuje žádný důvod. My jsme schopni hranici plně kontrolovat a zahájíme už 1. září zkušební provoz nového systému." Dodává, že úplné otevření hranic má pro Česko i psychologický význam.

"To by bylo stejné, jako kdyby Rakousko chtělo v roce 1989 zabránit odstranění železné opony a přestřihnutí ostnatých drátů. Teprve 31. prosinec 2007 dá Čechům pocit, že jsou skutečně členy Evropské unie. To pro nás bude vlastně skutečné datum vstupu do EU. Pokud nebudou na začátku roku 2008 hranice úplně otevřeny, pociťoval bych to jako nesmyslné a skoro nepřátelské."

Také k otázce plánované americké radarové stanice se Topolánek podle Der Standard vyjadřuje velmi jasně: "Kdyby byl radar umístěn v kterékoli jiné zemi Evropy, Rusko by k tomu nic neříkalo. Ale v případě ČR nebo Polska si myslí, že jde stále o jeho sféru vlivu. A s tím samozřejmě vůbec nesouhlasíme a nenecháme si do toho mluvit."

24.4. Odhodlání ČR uzavřít melkský proces vyvolalo v Rakousku protesty

Na odhodlání české vlády uzavřít melkský proces kolem jaderné elektrárny Temelín reagovali v Rakousku rozhořčeně nejen odpůrci Temelína, ale i politici. Protitemelínští aktivisté oznámili další vystupňování blokády, politici varovali Česko před "jednostrannými kroky".

Jejich nevoli vzbudilo stanovisko, které v pondělí 23. 4. 2007 ve Vídni tlumočil premiér Mirek Topolánek. Ten při jednání s kancléřem Alfredem Gusenbauerem a vicekancléřem Wilhelmem Moltererem oznámil, že česká vláda hodlá v nejbližší době přijmout dokument, kterým označí dohody z Melku za naplněné a tím celý proces ze svého hlediska za ukončený. Topolánek však soudí, že jeho vyjádření nebyla ve Vídni správně pochopena.

"Takovýto jednostranný krok české vlády by vytvořil ve vztahu s Prahou velmi vážnou situaci," prohlásil rakouský ministr životního prostředí Josef Pröll. Také Gusenbauer podle sdělení svého poradce Bernharda Wrabetze v pondělí 23. 4. Topolánkovi řekl, že takový závěr české vlády by vyvolal v Rakousku "extrémně negativní reakce". Z rakouského hlediska prý totiž dohoda ještě naplněna nebyla.

"Dokud zůstávají některé otázky z melkské dohody otevřené, nemůže česká strana jednoduše říct, že je konec," prohlásil dnes Wrabetz, podle něhož může být melkský proces ukončen jen po souhlasu obou vlád. Rovněž Pröll podle svého mluvčího Daniela Kappa soudí, že dohodu není možné ukončit jednostranně.

Pröll žádá urychlené vysvětlení postoje české vlády v této otázce a také čeká na odpověď na svůj dopis ministroví zahraničí Karlu Schwarzenbergovi, v němž poukazuje na otevřené bezpečnostní otázky. "Vzhledem k nejnovějšímu vývoji se pro Rakousko dostává možnost mezinárodněprávní žaloby do centra dalšího postupu," uvedl Kapp.

Podle hornorakouského poslance za stranu Svobodných (FPÖ) Lutze Weinzingera "zkouší česká strana rakouskou trpělivost na samu hranici únosnosti". "Svým chováním náš severní soused dokazuje, že pro něj oprávněné námitky a starosti Rakušanů nic neznamenají."

Topolánek si myslí, že jeho vyjádření ve Vídni nebylo přesně pochopeno. "Nebylo to takto řečeno ani takto míněno," tlumočil jeho vyjádření mluvčí vlády Martin Schmarcz. Nahrazení dohody z Melku informační dohodou není podle mluvčího žádným jednostranným aktem Prahy. "Naopak jde o pozitivní konstatování, že dohoda z Melku byla úspěšná, a o nabídku rakouské straně posunout vzájemné vztahy ohledně informování o jaderné energetice na vyšší úroveň," uvedl Schmarcz. Dodal, že rakouské vnitropolitické debaty o Temelínu nebude Topolánek nijak komentovat.

Protitemelínští aktivisté z organizace Atomstopp-Oberösterreich reagovali na zprávy o Topolánkově jednání ve Vídni prohlášením, v němž oznamují, že při pátečních blokáдах 27. 4. 2007 deseti hraničních přechodů budou některé z nich blokovat na protest ještě o hodinu déle, než původně zamýšleli, tedy dvě hodiny. V každém případě se prodloužení blokády bude týkat přechodu Wulowitz/Dolní Dvořiště.

"Kdy, pokud ne právě teď, je pane Gusenbauere pravý čas na podání mezinárodněprávní žaloby proti České republice?" ptají se zástupci sdružení kancléře v dnešním prohlášení.

K protestům se připojila také další iniciativa, takzvaný Protiatomový výbor. Ten označil Topolánkova vyjádření za "čistou provokaci" a zdůraznil, že "i ta nejostřejší protestní opatření jsou víc než oprávněná". Nejpozději teď musí být kancléři a ministři životního prostředí jasné, že Rakousko musí svá práva proti českému smluvnímu partnerovi prosazovat "s odpovídající tvrdostí", uvádějí aktivisté výboru Manfred Doppler a Otto Gumpinger.

24.4. Češi terčem raketového útoku v Iráku, všichni jsou v pořádku

Při pondělním (23. 4. 2007) raketovém útoku v irácké Basře byla zasažena také tamní česká vojenská základna. Všichni příslušníci českého kontingentu jsou v pořádku. Jak zaznělo na tiskové konferenci na generálním štábu české armády, povstalci stupňují útoky do prostoru mezinárodní základny. To se do určité míry projevuje na psychice vojáků, kteří ale musejí nadále plnit své úkoly.

Na objekt koaličních mnohonárodních sil dopadlo 15 raket, z nichž jedna zasáhla českou základnu. Vojáci byli v době útoku v krytech, nikdo z nich tedy nebyl zraněn. Raketa poškodila tři vozidla a zásobovací kontejner.

Bezpečnostní situace v okolí Basry se zhoršuje a povstalci stupňují útoky do prostoru mezinárodní základny. Na tiskové konferenci to řekl ředitel armádního odboru zahraničních misí Jan Gireth, který byl svědkem pondělního útoku na českou základnu. Podle armády je však těžké útokům předcházet, protože povstalci používají improvizovaná odpalovací zařízení, která je obtížné odhalit.

Ministryně obrany Vlasta Parkanová míní, že kvůli incidentu není třeba posilovat bezpečnostní opatření v Basře a že jsou čeští vojáci na podobné situace připraveni. "Není to útok, který by se vymykal z toho, co se tam děje. Máme tam 98 vojáků, z toho deset žen," řekla ministryně.

Vojáci v Iráku jsou zvyklí schovat se v případě nebezpečí v betonových krytech, při pondělním útoku tam byli téměř hodinu.

Režim na základně nebyl kvůli útoku zpřísněn. "Žádná další opatření nebyla přijata, jsou přísná sama o sobě," řekl novinářům telefonicky z Iráku velitel kontingentu Jan Marša. Podle něj se útoky částečně projevily na psychice vojáků, kteří ale musejí dál plnit stanovené úkoly.

V jihoirácké Basře působí v rámci koaličních mnohonárodních sil 2. kontingent české armády. Jeho úkolem je ostraha tamní základny mezinárodních sil a monitorování

stanic irácké policie. Češi v Basře spolupracují zejména s britskými silami, které oblast Basry zajišťují.

Jádro 2. kontingentu tvoří příslušníci 131. smíšeného dělostřeleckého oddílu z Pardubic, součástí jednotky už tentokrát není vojenská policie. Mise je čtyřměsíční, do ČR se vojáci mají vrátit v srpnu.

26.4. Češi v evropském úřednickém babylonu

Za tři roky od vstupu Česka do Evropské unie se evropský administrativní aparát rozrostl o tisíce nových zaměstnanců z 12 zemí. V úřednickém babylonu, jehož součástí jsou desítky tisíc lidí z 27 států, kteří mluví 23 jazyky, stále přibývá i Čechů, i když jich je poněkud méně, než ze srovnatelných nových členských zemí.

Ale i tak jich v Bruselu pracuje už přes 700 a jen za uplynulý rok se v kancelářích evropských úřadů objevilo kolem dvou stovek nových zaměstnanců z ČR. Nejčastěji lze češtinu zaslechnout v Evropské komisi, kde pracuje 300 Čechů a Češek, další více než stovku českých úředníků zaměstnává Evropský parlament. S krajany se ale lze setkat prakticky ve všech evropských úřadech včetně Evropského soudního dvora nebo Evropské investiční banky.

Obyvatelé 12 nových členských zemí unie pozvolna pronikají i na vedoucí místa. Podle kvót Evropské komise mají například Češi do roku 2010 obsadit přes 30 vedoucích míst. Zatím ale EK zaměstnává jen 14 vyšších úředníků s českým občanstvím.

Mezi nejvlivnější Čechy tak v EU dlouhodobě patří například generální ředitelka statistického úřadu Eurostat Marie Bohatá, místopředseda řídicího výboru Evropské investiční banky Ivan Pilip, soudce Evropského soudního dvora Jiří Malenovský nebo zástupce generálního ředitele EK pro vnější vztahy Karel Kovanda.

Podle českého lobbisty v Bruselu Karla Firly jsou ale pro "mateřskou" zemi důležití především úředníci v nižších vrstvách administrativy, protože tam se zákony a normy skutečně připravují.

I když tito úředníci nesmějí být ovlivňováni a žádné zemi dávat přednost, v praxi se každá země snaží s nimi být nějak ve styku, říká Firly. Forma je různá, ale v podstatě jde o komunikaci, o zjišťování věcí dopředu a výměnu zkušeností. Podle Firly v tom česká strana dost zaostává, stejně jako v podpoře svých lidí, kteří prošli sítí konkurzů a čekají, až si je některá instituce vybere. I proto prý mají Češi v evropských institucích méně lidí, než Poláci či počtem obyvatel srovnatelné Maďarsko.

Do češtiny tlumočí nejrůznější evropské úřední dokumenty necelé dvě stovky překladatelů. Nejvíce českých překladatelů - asi 60 - zaměstnává Evropská komise. Mnohem řidší jsou řady českých tlumočnicků - těch je v evropských institucích nastálo zaměstnáno jen 15, dalších 70 jich pracuje pro EU externě.

27.4. Rakouští odpůrci Temelína zablokovali hranice s Českem

Rakouští odpůrci jaderné elektrárny Temelín blokovali devět česko-rakouských hraničních přechodů. Po 14:00 SELČ zastavili provoz ve Wullovitzu/Dolním Dvořišti a dalších šest jihočeských a dva jihomoravské přechody zablokovali ve 14:30 a 15:00. Aktivisté blokádami reagují na neochotu rakouské vlády podat na Česko žalobu pro údajné porušení dohody z Melku o bezpečnostním dialogu kolem elektrárny.

Aktivisté oznámili, že pokud rakouská vláda žalobu na Česko nepodá, blokády rozšíří. Přesné datum chystané akce a počet přechodů ale nesdělili. Podle Manfreda Dopplera ze sdružení Atomstopp by mohly být celoplošné.

Většina řidičů, které oslovila ČTK, s blokádami nesouhlasila.

Zablokováno bylo odpoledne devět z celkem 16 přechodů mezi oběma státy. Všechny byly neprůjezdné do 16:00 SELČ. Na třech místech - Gmünd/České Velenice, Grametten/Nová Bystřice a Fratres/Slavonice přehradili demonstranti silnici už ve 14:30 SELČ.

Aktivisté původně chtěli zablokovat i hraniční přechod Pyhrabruck/Nové Hrady, podle informací k němu ale nepřišli žádní aktivisté.

V 15:00 SELČ začala demonstrace na zbylých jihočeských přechodech Schöneben/Zadní Zvonková, Guglwald/Přední Výtoň a Weigetschlag/Studánky. Z devíti jihočeských přechodů zůstane průjezdný jen přejezd v Halámkách/Gmünd-Nagelberg.

Na jihu Moravy aktivisté zatarasili v 15:00 SELČ přechody Rheintal/Pošterná a Schratenberg/Valtice. Oba patří k méně využívaným. Frekventované přechody Drasenhofen/Mikulov a Klein Haugsdorf/Hatě budou volné.

Premiér Mirek Topolánek (ODS) novinářům řekl, že blokády hranic považuje za porušení volného pohybu osob. Dodal, že česká vláda přesto projevuje "vrcholnou trpělivost" a nechystá právní kroky. Zdůraznil, že Česko bude nadále informovat Rakousko o otázkách jaderné bezpečnosti Temelína, jak se obě strany dohodly v dohodě z Melku.

Podle sdružení autodopravců Česmad Bohemia protestní akce odporují dohodám o svobodné mezinárodní výměně zboží, komplikují život řidičům, poškozují české dopravce a tím i celou ekonomiku. Požadavky rakouských aktivistů podle mluvčího Česmadu Martina Felixe naprosto nesouvisejí se silniční dopravou, ani nejsou adresovány české veřejnosti. "O 'zvláštní odvaze' jejich organizátorů svědčí i to, že svou aktivitu směřují k pátkům, kdy se čeští řidiči vracejí po týdnu v zahraničí domů, a naopak sváteční dny, kdy je naše příhraničí zaplaveno Rakušany využívajícími výhodných cen našeho pohostinství, zcela ignorují," dodal.

Většinu energetické spotřeby Rakouska pokrývá elektřina z vodních elektráren. Více než třetina pochází z tepelných elektráren a zhruba desetinu tvoří dovoz. Z Česka od roku 2002 dováží Rakousko stabilně okolo šesti terrawatthodin elektřiny ročně, což odpovídá výrobě jednoho bloku Temelína.

Naposledy Rakušané zatarasili společné hranice 11. dubna, kdy demonstrovali na sedmi místech od Dolního Dvořiště po Mikulov. Blokády povolily rakouské úřady.

27.4. Nizozemsko otevřelo svůj pracovní trh osmičce zemí EU, i ČR

Nizozemsko oznámilo, že otevírá svůj pracovní trh členskými státy Evropské unie, které přistoupily v roce 2004, tedy i České republice. Češi tak mohou pracovat bez povolení ze "starých" členských států ještě v Británii, Irsku, Švédsku, Řecku, Finsku, Španělsku, Portugalsku a Itálii.

Nizozemský trh se otevírá také dalším sedmi zemím, a to Slovensku, Polsku, Maďarsku, Estonsku, Lotyšsku, Litvě a Slovinsku. Kypr v přístupové smlouvě žádné pracovní restrikce neměl a u Malty byla pouze zmíněna možnost uplatnění takzvané ochranné klauzule, podle které mohl daný stát opět zavést omezení volného pohybu pracovníků, pokud byl jeho trh práce ohrožen.

Evropský komisař Vladimír Špidla krok Haagu přivítal. "Otevření trhu občanům osmi členských států střední a východní Evropy přinese nizozemské ekonomice i zemi jako celku prospěch," uvedl Špidla v prohlášení.

Nizozemské rozhodnutí znamená, že omezení volného pohybu pracovníků platí v různé míře už jen v šesti ze 27 států unie. Týká se to Německa, Rakouska, Francie, Lucemburska, Belgie a Dánska.

Nizozemské ministerstvo práce již dříve uvedlo, že situace na nizozemském trhu práce je taková, že volný pohyb pracovníků z nových členských států je žádoucí. Nizozemské úřady očekávají, že pracovníci z nových členských zemí se uplatní především ve stavebnictví a zemědělství.

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

10.4. Pamětní desku Svědectví a Tigridovi odhalil nakonec jeho vnuk

Na pařížském domě, kde byla v letech 1981 až 1991 redakce Svědectví, byla odhalena pamětní deska tohoto časopisu předlistopadové československé opozice a jeho vydavatele Pavla Tigrida. Kromě mnoha Čechů a Slováků žijících v Paříži se ceremonie zúčastnili bývalý český prezident Václav Havel, místopředseda české vlády Alexandr Vondra a pařížský starosta Bertrand Delanoë. Událost vzbudila pozornost i francouzských sdělovacích prostředků. Delanoë v krátkém proslovu označil Pavla Tigrida za symbol boje za svobodu a řekl, že pro Paříž je štěstí, že mohla poskytnout prostor k působení osobnostem, jako byl on. Jsme na něho hrdí, prohlásil.

Roli Svědectví a Tigrida osobně v boji proti komunismu vyzdvihli také Havel a Vondra. První z nich označil tento časopis za most vedoucí k demokracii a Tigrida za most mezi duchem francouzským a československým a řekl, že Tigrid se s pomocí své ženy Ivany nepochybně zasloužil o to, že dnes mohou být Češi a Slováci znovu být s Francouzi společně.

Alexandr Vondra zase řekl, že odhalená destička je sice nevelkého formátu, ale na paměť velkému muži, který ztělesňoval nejlepší tradice českých dějin. Jménem české vlády pak poděkoval Tigridovi a jeho manželce za vše dobré, co udělali pro svobodu Československa.

Tigrid zemřel v roce 2003 ve věku nedožitých 86 let. Po pádu komunismu v Československu se výrazně zapojil do politického a společenského života ve své zemi, kterou musil opustit poprvé v roce 1939 a podruhé v roce 1948. Časopis Svědectví založil v roce 1956 ve Spojených státech, od roku 1960 ho vydával ve Francii. V nově vzniklé České republice byl mimo jiné v letech 1994 až 1996 ministrem kultury.

Malé slavnosti před domem číslo 30 v ulici Croix des Petits Champs nedaleko Louvru se zúčastnili také někteří bývalí přední českoslovenští disidenti. S nápadem vytvořit pamětní desku Tigridovi a Svědectví přišel v roce 2003 tehdejší český velvyslanec ve Francii, nyní velvyslanec při UNESCO Petr Janyška. Původní záměr umístit ji na dům v ulici de Lodi, kde pařížská redakce časopisu sídlila původně, ztroskotal na nesouhlasu majitelů domu. Majitelé domu na Croix des Petits Champs se naopak cítili touto iniciativou poctěni. Deska je dílem architekta Svatopluka Sládečka.

13.4. Za české panenky prodané v New Yorku pořídí UNICEF očkování dětí

Umělecké módní modely české návrhářky Liběny Rochové tvořily rámec dobročinné akce v České národní budově v New Yorku, jejímž cílem bylo získání peněz na očkování dětí v rozvojových zemích. Hosté čtvrtého (12. 4. 2007) Večera pro UNICEF přispěli na očkovací látky zakoupením panenek, které zdarma ušili Češi ve Spojených státech a jejich američtí přátelé nebo je za oceán poslali lidé z českých a moravských měst.

Newyorčané převážně z uměleckých kruhů, čeští krajané a newyorští diplomaté si odnášeli originální panenky za 30 dolarů (asi 630 korun), tedy za částku, za niž Dětský fond OSN UNICEF pořídí očkování jednoho dítěte proti šesti smrtelným chorobám - záškrtu, černému kašli, tetanu, tuberkulóze, spalničkám a dětské obrně. "Každá panenka představuje zachráněný dětský život," zdůraznila v rozhovoru s novináři ředitelka národní budovy Gita Fuchsová.

Celkem se v národní budově představila kolekce zhruba dvou set panenek, z nichž většina hned našla své "adoptivní rodiče".

Svémi osmi panenkami přispěla i Liběna Rochová, která je oblékla do zmenšených kopií vlastních modelů. Její panenky byly ovšem zařazeny do dražby za podstatně vyšší ceny. Uznávaná designérka podpořila UNICEF už svojí loni otevřenou expozicí v pražském Museu Kampa, z níž v národní budově v New Yorku představila několik exponátů.

Projekt panenek pro UNICEF je znám v řadě zemí Evropy, ale do USA, kde sídlí jeho ústředí, dosud neprokl. "Česká národní budova v New Yorku je zatím jediným místem ve Spojených státech, kde lze panenky koupit," upozornila Fuchsová.

Ročně umírají podle údajů UNICEF tři miliony dětí na onemocnění, jimž se dá předejít očkovaním. Zhruba 30 milionů dětí na planetě vyrůstá zcela bez této preventivní ochrany.

Program šití panenek ve prospěch očkování dětí, který začal před 15 lety v Itálii. V České republice, kde místní organizace UNICEF organizuje projekt pod názvem Adoptuj panenku, zachráníš dítě, se jeho propagace chopila Liběna Rochová.

Řada panenek se zrodila při setkáních dobrovolníků v národní budově, kterou v roce 2001 převzala od krajanů česká vláda a nyní ji s rozpočtem 730 milionů korun rekonstruuje. K šicímu stroji usedli například český velvyslanec při OSN Martin Palouš, předseda krajanského spolku BBLA Joseph Balaz či český katolický farář Antonín Kocurek. Panenky ale šili i čeští diplomaté ve Washingtonu a New Yorku nebo rodiče a děti z české školy v newyorské čtvrti Astoria. Fuchsová získala pro projekt i umělce z pražského Národního divadla a brněnského divadla Husa na provázku či představitele karlovarského filmového festivalu.

14.4. MF Dnes: Německo brzdí snahu o zrušení amerických víz pro Čechy (vyjádření vv. Koláře)

Německo se pokouší zkomplikovat úsilí některých novějších členů EU včetně Česka o přednostní zrušení vízové povinnosti se Spojenými státy. Podle vydání Mladé fronty Dnes naléhá Berlín prostřednictvím svého velvyslance ve Washingtonu Klause Schariotha na americké zákonodárce, aby se jednání o rušení víz mezi USA a unijními státy odehrávalo mezi Washingtonem a EU jako celkem. Německo se rovněž postavilo proti přísnějším bezpečnostním opatřením, jimiž chce americký Kongres rušení víz podmínit.

Scharioth podle MF Dnes rozeslal 7. března všem 535 americkým zákonodárcům dopis, v němž se Německo jménem Evropské unie, již v tomto pololetí předsedá, mimo jiné ohrazuje proti chystanému požadavku přísnějších bezpečnostních opatření, jimž by se musely přizpůsobit i staré členské země EU.

Washington chce v připravované legislativě podmínit bezvízový styk například podrobnějším informováním leteckých společností o svých pasažérech nebo užší spoluprací při výměně informací o ztracených pasech.

Český velvyslanec v USA Petr Kolář v rozhovoru s českým deníkem vyjádřil pochyby, že by USA mohly vyjít Schariothově snaze vstříc a zmírnit ohlášené zpřísnění kritérií pro cestování.

Německo podle MF Dnes prostřednictvím svého velvyslance vzneslo požadavek, aby USA zrušily víza až všem členským státům unie najednou, tedy včetně například Rumunska a Bulharska, jež v této oblasti dosud přílišnou snahu nevyvíjely.

"Z našeho pohledu je důležité, aby se všechny členské státy EU mohly ucházet o účast v bezvízovém programu v rámci očekávané reformy tohoto programu," cituje MF Dnes ze Schariothova dopisu.

Německá iniciativa údajně vyvolala diplomatický střet mezi Berlínem a Prahou, neboť ve zmíněném dopise se tvrdí, že shrnuje hlavní pozice států EU. Kolář však MF Dnes

řekl, že česká strana se k dopisu nemohla vyjádřit a dal prý německému velvyslanci najevo "svou nelibost".

Český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg podle listu připustil, že Scharioth "tu akci rozjel", ale šéf německé diplomacie Frank-Walter Steinmeier ji "záhy zarazil". Schwarzenberg dodal, že se o tom chce přesvědčit za několik dní při své návštěvě Washingtonu.

Podle MF Dnes však Scharioth se svými návrhy americké kongresmany nadále obchází.

Do USA mohou nyní jezdit bez víz občané 27 států světa, především ze západní Evropy. Češi, Slováci a občané dalších nových zemí EU musejí o víza žádat, zatímco Američané k návštěvám těchto zemí víza nepotřebují. Z nových zemí jezdí do USA bez víz Slováci, ze starých je potřebují naopak Řekové.

Američané chtějí ke každé zemi přistupovat jednotlivě. Kolář řekl, že je v pořádku, když Německo jako předsednická země zastupuje celou EU a nezamítl ani variantu, že víza budou zrušena v rámci celkového ujednání mezi USA a EU. Podle diplomatů je však možnost celkové dohody mizivá.

Pro Českou republiku je připravovaný americký zákon výhodný, neboť odstraňuje dosud největší překážku pro zrušení víz pro cesty českých občanů do USA - maximálně tříprocentní podíl odmítnutých žádostí o víza na americké ambasádě v Praze.

16.4. Ministr zahraničí Schwarzenberg otevřel velvyslanectví v Kábulu

Český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg oficiálně otevřel české velvyslanectví v Kábulu. Úřad provizorně povede chargé d'affaires Filip Velach, který je ve městě delší dobu. Spolu s ministryní obrany Vlastou Parkanovou také Schwarzenberg jednal s afghánským prezidentem Hamídem Karzáím. České zájmy v Afghánistánu dosud hájil zastupitelsky úřad v Pákistánu.

Podle šéfa české diplomacie je důležité, aby Česká republika Afghánistán podporovala. "Je to příležitost se tady objevit," řekl novinářům.

Dodal, že Velacha ve vedení mise časem nahradí řádný velvyslanec. Podle ministra je jméno nového velvyslance již známé, nejprve se ho však musí dozvědět afghánská strana. Schwarzenberg také pochválil činnost českých nevládních organizací, jako jsou Člověk v tísni nebo Berkat, které přispívají ke zlepšení životních podmínek Afghánců. Proto také navštívil oční kliniku v Kábulu, na jejímž rozvoji se podíleli také čeští lékaři.

S Karzáím oba čeští ministři hovořili především o rozvoji vzájemných hospodářských vztahů. "Mluvili jsme také o trolejbusích, které svého času Československo dodalo," řekl novinářům Schwarzenberg. Na tyto dodávky však bude podle něj možné navázat, až bude ve městě fungovat elektrická síť.

Zmínili i spolupráci ve vojenské oblasti mezi Českem a Afghánistánem. Vláda například nedávno schválila darování dvanácti bitevních a transportních vrtulníků. Podle Parkanové se Afghánci zajímají o nákup podzvukových letounů L-159. "Pozvali jsme afghánské experty, aby nás navštívili v Praze," řekla novinářům ministryně.

Podle původních plánů ministerstva zahraničí mělo české zastupitelství začít fungovat do konce loňského roku. V Afghánistánu již Česko, respektive Československo zastoupení mělo. Uzavřeno bylo v roce 1992, v poslední době Praha své rozhodnutí přehodnotila.

Celkem má Česká republika po světě kolem 120 různých diplomatických zastoupení. Diplomatické zastoupení v Kábulu má celkem 32 států. Česko také do Afghánistánu

vyslalo několik vojenských kontingentů, které pomáhají stabilizovat situaci v zemi. V Kábulu funguje například známá polní nemocnice, kterou Schwarzenberg spolu s ministryní obrany také navštívil. Kromě Kábulu působí Češi i na severu Afghánistánu u města Fajzábád v hornaté provincii Badachšán.

19.4. USA nabízejí Rusku spolupráci na protiraketové obraně, vyjádření náměstka Pojara

Spojené státy chtějí spolupracovat s Ruskem při rozvíjení protiraketové obrany a nabídly v úterý 17. 4. 2007 Moskvě další možnosti takové spolupráce. Českým novinářům to v Bruselu řekl vysoký představitel amerického ministerstva zahraničí John Rood, který také oznámil, že koncem května přijede do Prahy jednat o umístění radaru pro americký protiraketový štít.

Rood, který vedl americkou delegaci na jednání v Moskvě, nicméně nechtěl mluvit o podrobnostech amerických návrhů. Přišli jsme s novými nápady a doufáme, že na naše návrhy budou reagovat pozitivně, řekl.

Rood také oznámil, že povede koncem května delegaci, která začne v Praze jednat o radarové základně. Rood bude jednat i o základně v Polsku, kde by mělo být umístěno deset amerických protiraketových střel. O vojenském personálu, který bude na případné základně umístěn, bude v Praze jednat v první polovině května další zástupce amerického ministerstva zahraničí Robert Loftis.

Rood, který má na americkém ministerstvu zahraničí na starosti nešíření zbraní hromadného ničení a mezinárodní bezpečnost, připustil, že v rámci NATO nejsou na americké plány "jednotné názory". Proto chtějí Spojené státy vést o systému bilaterální i multilaterální rozhovory, řekl a popřel, že by šlo o záležitost, která by starý kontinent rozdělovala.

Pokud jde o fakt, že většina české veřejnosti je proti radarové základně, Rood uvedl, že Washington se nesoustředí na hledání umístění do jiné země a dává přednost ČR. Před námi je těžká diplomatická práce, abychom dosáhli dohody, která by byla vzájemně výhodná, řekl. Na to se soustředíme, nikoli na alternativy, dodal.

Náměstek českého ministra zahraničí Tomáš Pojar, který v Bruselu s Roodem jednal o zahájení oficiálních rozhovorů, řekl, že debaty o americkém systému by mohly pomoci tomu, aby se aliance rozhodla, jakým směrem chce v protiraketové obraně jít. Jsme připraveni vysvětlovat v NATO i bilaterálně, že systém není prospěšný jen pro ČR, ale i pro obranu evropských zemí NATO, dodal. Stejně tak se česká strana nebrání debatám s Ruskem a naopak je vítá. Pojar připomněl, že o štítu bude v Moskvě jednat i prezident Václav Klaus, který Rusko navštívil ještě tento měsíc.

19.4. Podle Schwarzenberga je základna pro Rusko jen záminka

Český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg řekl, že Rusko se zmocnilo plánovaného rozmístění prvků amerického protiraketového štítu v České republice a Polsku jako záminky k zasetí nesvárů v Evropě. V rozhovoru pro francouzský list Le Monde označil projekt za potřebný, malé nadšení Západoevropanů pro něj přičetl obnovenému "antiamerickému reflexu" a řekl, že Evropané by se měli z tohoto záměru radovat.

Ministr popřel, že by "bouři" kolem amerického plánu rozpoutaly svým kladným postojem k němu Česká republika a Polsko. "Bouři rozpoutal (ruský) prezident Vladimir Putin svým projevem v Mnichově, který byl dosti mimořádný," řekl.

Schwarzenberg v Le Monde řekl, že projekt odpovídá potřebě čelit novým nebezpečím a rychlým změnám ve světě. Popřel, že by Česká republika a Polsko postupovaly "příliš sólo", protože podle něj systém ochrání většinu Evropy. Prohlásil

také, že momentálně jediný účinný nástroj obrany Evropy je NATO a že tváří v tvář nebezpečím je potřeba použít nástrojů, které jsou k dispozici.

Řekl rovněž, že projekt upevňuje transatlantické vztahy a že Evropa by měla zahájit s USA užší dialog, neboť tuto relaci zanedbala. Posilování transatlantických vztahů "je politika mé vlády. Ale byl bych velmi nešťastný, kdyby se to chápalo jako protievropský postoj nebo jako projev toho, že nechceme především konsolidovat samu Evropu," uvedl ministr.

Pokud jde o Rusko, řekl, že je důležité vést s ním dialog, ale že se postaví proti tomu, aby se Rusko vměšovalo do české obranné a bezpečnostní politiky.

19.4. Ministr Schwarzenberg: S Ruskem je třeba radar konzultovat; rozhodneme ale sami

S Ruskem je nezbytné konzultovat projekt americké protiraketové základny, ale Moskva nemá právo vetovat rozhodnutí suverénního státu se takového projektu účastnit. Uvedl to ve Washingtonu český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg, který se zúčastnil konference o raketové obraně v Evropě. Podle ministra vybudování protiraketového štítu neohrozí politické a vojenské zájmy Moskvy; Česko základnu podle něj chápe jako součást svého závazku k NATO.

"Považujeme radar za prospěšný pro bezpečnost Evropy," uvedl ministr. Spojené státy začnou podle něj v květnu vyjednávat o možném umístění radaru na českém území a desítky protiraketových střel na území Polska. Moskva dává najevo nevoli nad americkým záměrem a tvrdí, že základna je namířena proti ní. Místopředseda ruské vlády Sergej Ivanov odmítl návrh, že by Rusko mohlo s USA na protiraketové obraně spolupracovat. Reagoval tak na nedávnou americkou nabídku v tomto smyslu.

"Jsme připraveni vyjednávat s USA, jsme připraveni ke konzultacím s našimi spojenci a partnery uvnitř i mimo NATO," řekl ministr na konferenci Atlantické rady USA. Dodal, že Česká republika si však o základně nakonec sama rozhodne s ohledem na vlastní bezpečnostní zájmy. Český verdikt může ovlivnit i plánovaná návštěva prezidenta George Bushe 5. června v Praze.

Podle Schwarzenberga se na oficiální potvrzení Bushovy cesty stále čeká. "Bezpochyby se návštěva bude týkat raketové obrany," řekl ministr.

Podle ministra měl kritický postoj Moskvy dopad na diskusi o protiraketové obraně v NATO. Uvedl, že se dokonce mezi největšími příznivci základny vytvořily dvě skupiny: první preferuje silnou americkou roli, druhá trvá na tom, aby byl celý systém pod NATO.

"Myslím, že takové rozdělení je zbytečné," uvedl šéf české diplomacie. Mínil, že americký projekt a záměr NATO by si neměly konkurovat. Česká vláda podle něj bude podporovat kompatibilitu obou systémů, což již kabinet Mirka Topolánka zmínil i v české odpovědi na americkou žádost o zahájení vyjednávání.

"Myslíme, že budoucí blízký vztah mezi oběma systémy je v zájmu všech evropských spojenců," řekl Schwarzenberg. Americký záměr ale podle něj nemusí získat nejprve podporu Evropské unie. V minulosti to podle něj nebylo nutné ani v případě Británie či Dánska, kde americké základny jsou.

Česká diplomacie podle svého šéfa neočekává, že by možné umístění radaru ve vojenském prostoru Brdy mělo negativní dopad na vztahy se sousedními zeměmi. Ministr zmínil, že Německo bývá označeno jako modelový oponent programu. Upozornil však, že v této zemi se ozývají hlasy pro i proti.

19.4. Schwarzenberg: Americká administrativa podporuje zrušení víz

Americká administrativa dál podporuje zrušení víz pro Čechy, řekl ve Washingtonu šéf české diplomacie Karel Schwarzenberg po jednání s ministrem pro vnitřní bezpečnost Michaelem Chertoffem. Schwarzenberg míní, že je velká naděje, že budou víza zrušena, záleží ovšem na americkém Kongresu, zda schválí příslušný zákon. V americkém Kongresu byl již předložen návrh na rozšíření bezvízového režimu na Česko, Slovensko a další země EU.

Chertoff si podle českého ministra myslí, že zrušení amerických víz pro Čechy je na dobré cestě. Nikdy však nelze stoprocentně říci, jak to nakonec v parlamentu dopadne, do kterého zákona by se měla ustanovení vložit, uvedl český ministr.

"Kdyby, řekněme, to v jednom přílepku zákona neprošlo, tak se musí najít jiný zákon, k němuž by se to přilepilo," uvedl ministr. Míní, že samostatný zákon by mezi americkými zákonodárci ležel zřejmě příliš dlouho, než by přišel na pořad jednání. Proto bude muset být součástí nějaké další navržené legislativy.

Česká vláda usiluje dlouhodobě o bezvízový režim s USA; ledy se však pohnuly až loni, kdy o odstranění vízové povinnosti začal mluvit i americký prezident George Bush.

Schwarzenberg zopakoval, že Česko bude muset splňovat bezpečnostní požadavky například týkající se vydávání pasů. "České pasy připravujeme tak, aby odpovídaly americkým požadavkům," uvedl ministr. Američané také chtějí, aby každý cestující z bezvízové země poskytoval údaje o své osobě.

Washington dále navrhuje sdílení bezpečnostních informací, zavedení strojově čitelných cestovních pasů s biometrickými údaji a širokou spoluprací v bezpečnostní oblasti.

Do USA nyní mohou jezdit bez víz občané necelé třicítky zemí světa, především ze západní Evropy. Češi, Slováci a další nováčci v EU víza zatím potřebují. Evropská unie usiluje o to, aby bezvízový režim mělo všech jejích 27 členů. Představitelé Spojených států odhadují, že víza by mohla padnout s koncem Bushova funkčního období v lednu 2009.

S americkými představiteli hovořil český ministr také o vojenské misi v Afghánistánu. Čeští vojáci by měli převzít část velení u některých operací, o navýšení počtu vojáků se ovšem neuvažuje.

20.4. ČR je podle Riceové dobrým spojencem USA, ocenila postoj ke Kubě

Česká republika je dobrým spojencem USA, řekla ve Washingtonu před jednáním s českým ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem šéfka americké diplomacie Condoleezza Riceová. Ocenila účast českých vojáků v zahraničních misích v Iráku a Afghánistánu i postoj Prahy vůči Kubě, Bělorusku či Barmě.

Novinářům dále řekla, že jedním z témat jednání s jejím českým protějškem bude problematika možného vybudování americké protiraketové základny v Česku a Polsku i postoj Ruska k této otázce.

Moskva možnost umístění radaru v ČR a antiraket v Polsku ostře kritizuje. Její představitelé opakovaně pohrozili "adekvátními protipatřeními", pokud základna na jejich území nakonec opravdu vyrostě.

USA se ve čtvrtek 19. 4. 2007 Rusy pokusily přesvědčit, že základna pro Moskvu není žádným nebezpečím. Nabízely Rusku možnost spolupráce v oblasti protiraketové obrany, což však ruská diplomacie odmítla.

Schwarzenberg je v USA od čtvrtek 19. 4. 2007 na čtyřdenní pracovní návštěvě. Šéf české diplomacie ve čtvrtek řekl, že Česko vybudování základny chápe jako součást svého závazku k NATO. "Považujeme radar za prospěšný pro bezpečnost Evropy,"

řekl. "Čelíme společným hrozbám," poznamenala v této souvislosti Riceová. Praha s Washingtonem začne o umístění radaru na českém území oficiálně vyjednávat v květnu, jednání potrvají několik měsíců.

20.4. Německo nabízí v jednání o evropské ústavě ústupky (vyjádření Jana Zahradila)

Německo chce, aby o evropské ústavě rozhodla krátká mezivládní konference, a nabízí vyřadit z textu kontroverzní body, jako je označení ústava. Nový ústavní text by měl být zaveden před volbami do Evropského parlamentu v červnu 2009. Vyplývá to z dopisu, který vyjednávačům z jednotlivých zemí rozeslala německá diplomacie. Praha se chce podle vyjednávače Jana Zahradila zaměřit především na to, aby země měly možnost se neúčastnit některých unijních projektů.

Dopis vypočítává 12 sporných bodů z ústavy zamítnuté před dvěma lety v referendech ve Francii a Nizozemsku, které by mohly být otevřeny. Konzultace německých diplomatů s emisary členských zemí začnou na základě tohoto dopisu v pondělí v Berlíně a potrvají do 4. května. Česko přijde na řadu 27. dubna. Podle Zahradila se po těchto bilaterálních jednáních sejdou všichni emisari začátkem května a vyjasní si názory. Pak už přejde jednání na vyšší úroveň - ministrů nebo premiérů, řekl ČTK europoslanec. "Jízdní řád" pro ústavu by měl být schválen na summitu EU 21. června.

Konzultovat se bude o bodech, které do značné míry odrážejí výhrady skeptických zemí, jako je Británie, Polsko, ČR, Nizozemsko, ale i Francie. Dopis, o němž dnes informuje týdeník European Voice, navrhuje, aby mezivládní konference začala co nejdříve po červnovém summitu. Měla by mít "jasný a omezený mandát", aby unie mohla být "postavena na obnovený společný základ" do voleb do EP.

To jinými slovy znamená, že by nová ústava zahrnující reformy evropských institucí měla být ratifikována do června 2009. Takové tempo se nezdálo české ani polské vládě, ale Zahradil řekl, že Praha s tím nemá problém, pokud v první polovině roku bude text již hotov a bude se jen ratifikovat. V takovém případě podle něj neovlivní české předsednictví EU plánované právě na první půlrok 2009.

Němci dávají ke zvážení, zda by text měl nést označení "ústava", zda pominout odkazy na symboly EU, jako je hymna a vlajka, a zda vyřadit Chartu základních práv, na níž by byl jen odkaz. Stejně tak by vyjednávači měli říci, které prvky považují za "nezbytnou" součást kompromisu. Měli by i odpovědět na otázku, zda by se měl otevírat "vyvážený balík" institucionálních reforem z původní ústavy.

Berlín také navrhuje, aby se nový text zmiňoval o nových výzvách EU, jako je energetika, změna klimatu a ilegální přistěhovalectví. Stejně tak se bude jednat o tom, zda dokument zdůrazní i sociální dimenzi unie. Tam byla ústava odmítnuta částečně proto, že byla vnímána jako nástroj příliš liberálního ekonomického modelu. Zahradil si myslí, že Němcům se podařilo vyhmátnout nejdůležitější body. Nechtěl před schůzkou hovořit o obsahu českých odpovědí, ale řekl, že České republice hlavně záleží na tom, aby některé členské státy spolu mohly v některých oblastech nejen těsněji spolupracovat, ale také aby měly právo bez problémů se na některých nepodílet. Jde nám nejen o stále těsnější, ale i o stále volnější unii, řekl.

Návrhy odrážejí například postoj Británie a Nizozemska, které chtějí, aby text neměl povahu a jméno ústavy. Britský premiér Tony Blair se v novinovém rozhovoru vyslovil pro omezenou verzi ústavy, která by nevyžadovala referendum.

Z německého dopisu však není jasné, zda se podaří překonat námitky Poláků, kterým se nelíbí, že by podle ústavy měli v Radě EU jen 38 hlasů, zatímco Německo 82. Nyní mají 27 a Německo 29.

Podle Zahradila mají země, které ústavu zamítly nebo se jim nelíbí, "poziční výhodu" při jednání vůči ostatním státům, jichž je podstatně více. Taková příležitost se nemusí již opakovat a jde o to, abychom ji konstruktivně využili a prosadili co nejvíce svých představ, řekl Jan Zahradil.

20.4. Bushova návštěva v ČR se připravuje na 4. a 5. června

Americký prezident George Bush zřejmě navštíví ČR ve dnech 4. a 5. června. Právě na tyto dny cestu připravuje americká administrativa. Bushovu návštěvu v Praze při jednání s českým ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem potvrdila šéfka americké diplomacie Condoleezza Riceová a o termínu ČTK informovala mluvčí českého ministerstva zahraničí Zuzana Opletalová.

Kromě Bushovy cesty do ČR spolu oba politici podle českého ministra hovořili i o možném umístění americké protiraketové základny v ČR, odmítavém postoji Ruska k této otázce i vízové problematice.

"Ta návštěva bude," řekl Schwarzenberg po setkání. "Příprava cesty je zatím na pracovní úrovni a podrobnosti o ní oznámí Američané definitivně a oficiálně později," dodala Opletalová.

Bush by měl v ČR jednat mimo jiné o vybudování radarové části plánované americké protiraketové základny v České republice. Tato problematika byla i jedním z témat debaty obou ministrů. Společně mimo jiné koordinovali postoje před jednáním ministrů zahraničí NATO, které se uskutečnilo později v norském Oslu. Riceová podle Schwarzenberga řekla, že americká jednání s Rusy se v této otázce vyvíjejí pozitivním směrem.

Moskva možnost umístění radaru v ČR a antiraket v Polsku ostře kritizuje. Její představitelé opakovaně pohrozili "adekvátními protipatřeními", pokud základna na jejich území nakonec opravdu vyroste. USA se ve čtvrtek Rusy pokusily přesvědčit, že základna pro Moskvu není žádným nebezpečím. Nabízely Rusku možnost spolupráce v oblasti protiraketové obrany, což však ruská diplomacie odmítla.

20.4. USA vítají jednání o radaru, Riceová potvrdila cestu Bushe do ČR

Americká ministryně zahraničí Condoleezza Riceová uvítala rozhodnutí České republiky zahájit jednání o umístění protiraketového radaru na českém území. Ve Washingtonu to po jednání s ministryní řekl šéf české diplomacie Karel Schwarzenberg. Podle něj Riceová rovněž potvrdila červnovou cestu prezidenta George Bushe do Prahy.

"Ta návštěva bude," uvedl Schwarzenberg. Počítá se s tím, že Bush bude v Praze 4. a 5. června. ČR má být zastávkou při sérii návštěv několika zemí. Stěžejním tématem jeho rozhovorů v ČR má být právě výstavba protiraketového štítu ve střední Evropě. Vyjednávání s USA o obranném systému zahájí Praha v květnu, rozhovory o stavbě radaru potvrzují několik měsíců. Podle ministra během schůzky s Riceovou nikdo nezmínil možnost, že by radar na českém území nakonec třeba nestál.

Před jednáním Riceová novinářům sdělila, že ČR je dobrým spojencem. Ocenila účast českých vojáků v zahraničních misích v Iráku a Afghánistánu i podporu lidských práv ze strany Prahy vůči Kubě, Bělorusku či Barmě. "Česká republika je velmi dobrý spojenec, stojí při nás v boji proti terorismu, v operacích v Iráku, Afghánistánu i na poli podpory společných hodnot a lidských práv," řekla Riceová. V souvislosti se záměrem vybudovat protiraketový štít doplnila, že "všichni čelíme společným hrozbám a je třeba se na ně dobře připravit".

Schwarzenberg a Riceová mimo jiné hovořili o postojích před jednáním ministrů zahraničí NATO, které se uskuteční v norském Oslu za několik dní. Riceová se podle

Schwarzenberga zmínila o amerických rozhovorech s Ruskem. Moskva nese velmi nelibě záměr Američanů vybudovat systém raketové obrany ve střední Evropě. Podle českého ministra Riceová informovala, že jednání s Ruskem se v této věci začalo vyvíjet dobrým směrem.

Moskva možnost umístění radaru v ČR a antiraket v Polsku ostře kritizovala. Její představitelé opakovaně pohrozili "adekvátními protipatřeními", pokud základna na jejich území nakonec opravdu vyroste. USA se ve čtvrtek Rusy pokusily přesvědčit, že základna pro Moskvu není žádným nebezpečím. Nabízely Rusku možnost spolupráce v oblasti protiraketové obrany, což však ruská diplomacie odmítla.

Oba politici hovořili také o možném zrušení víz. K tomu se americká administrativa staví vstřícně, nyní se však čeká na to, zda Kongres schválí zákon, který by ČR zahrnul do skupiny zemí s bezvízovým režimem. "Jsem spokojen s tím, jak to pokračuje," řekl k tomu Schwarzenberg.

Šéf české diplomacie pozval Riceovou na návštěvu Prahy. Ministra Schwarzenberga zaujal její šarm a energičnost. "Jde přímo na věc. Žádné velké otáčení se kolem problému," ocenil ministr způsob jejího jednání.

23.4. EU podpořila rušení víz do USA pro nové členské země

Ministři zahraničí Evropské unie na zasedání v Lucemburku podpořili požadavky České republiky a dalších nových členských států na zrušení víz pro cesty do Spojených států. Podle diplomatického zdroje ČTK se neozval jediný hlas, který by nad zrušením vízové povinnosti vyjádřil jakoukoliv pochybnost.

"Všichni podpořili stanovisko, že pro všechny občany unie má být bezvízový vstup do Spojených států," řekl novinářům český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg. Podle něj ovšem toto společné prohlášení Českou republiku nijak nespája a nebrání jí, aby sledovala své vlastní zájmy nezávisle na EU.

Diskuse se točila především kolem připravovaného summitu EU-USA, který se uskuteční již na konci dubna. Ministři jednali o tom, jak vysoko by zmínka o vízech pro nové členské státy měla být v textu závěrečné deklarace. Zdroj ČTK řekl, že nikdo nezpochybnil, aby zmínka o vízech se v čele textu skutečně objevila, ale německý ministr Frank-Walter Steinmeier vyjádřil obavy, že Spojené státy nebudou o takovou formulaci stát.

Podoba závěrečné deklarace totiž bude kompromisem mezi Evropskou unií a USA. Pokud Američané budou proti zmínce o vízech v popředí deklarace, zřejmě se objeví v pozadí a bude mít obecnější charakter. Ministr Schwarzenberg nicméně doufá, že summit EU-USA přinese ve věci zrušení víz pro české občany pokrok. Znovu však upozornil na to, že kompetenci rozhodovat o vízech má americký Kongres a nikoli administrativa, s níž budou zástupci EU na summitu jednat.

Spojené státy podle diplomatů rovněž spojují vízovou problematiku s jednáním o ochraně údajů pasažérů v letecké dopravě. V této sporné záležitosti Američané chtějí, aby jim evropské země dávaly více informací než dosud a také aby s nimi mohly nakládat volněji než dosud. Staré členské země EU zase pravidelně dávají najevo výhrady k tomu, že by podle navrhovaného amerického zákona měly zavádět zvýšená bezpečnostní opatření.

26.4. Ministr Schwarzenberg nabádal k většímu tlaku EU na kubánský režim

K většímu tlaku Evropské unie na kubánský komunistický režim nabádal český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg. V Berlíně se tak na zasedání Mezinárodního výboru pro demokracii na Kubě (ICDC) připojil k dalším řečníkům, kteří poukazovali

na značnou nejednotnost EU ve prospěch prosazování lidských práv a svobody na karibském ostrově.

"Musíme se shodnout alespoň na nejmenším jmenovateli," řekl český ministr. Je zároveň přesvědčen, že se o lidských právech na Kubě zmíní závěrečné prohlášení summitu EU-Spojené státy 30. dubna ve Washingtonu. Dokument by měl Kubu zmínit i přes původní odpor některých západních států jako Itálie a Španělsko.

ICDC je sdružení politiků a intelektuálů, které před čtyřmi lety vzniklo z iniciativy bývalého prezidenta Václava Havla. Mezi jeho členy patří bývalá americká ministryně zahraničí Madeleine Albrightová, někdejší španělský premiér José María Aznar či peruánský nositel Nobelovy ceny za literaturu Mario Vargas Llosa. Také Havel ve středu 25. 4. 2007 na úvod fóra postrádal větší angažovanost EU v zájmu svobody na Kubě.

Berlínské konference se účastnili převážně konzervativní politikové a zástupci lobbistických skupin z Evropy a Ameriky. Přemýšleli také o tom, jak by měla vypadat Kuba, až ji nepovede Fidel Castro. "Nechceme transformaci nynější vlády, nýbrž volby kabinetu nového," řekl například bývalý uruguayský prezident Luis Lacalle.

Zmocněnec německé vlády pro lidská práva Günter Nooke z křesťanské strany CDU však k nevoli některých účastníků fóra uvedl, že se situace na Kubě spíše stabilizuje a rychlá změna se podle něj nedá očekávat. Malý počet odpůrců režimu není zakotven ve společnosti a disidenti jsou navíc rozhádaní, upozornil. O to více je třeba podle něj sjednocovat snahy EU.

Na rozdíl od situace ve východoevropském bloku před 20 lety není na Kubě pocit odcizení vůči režimu, a naopak roste nacionalismus vymezující se vůči Spojeným státům, konstatoval Nooke. Také zahraničněpoliticky není kubánská vláda izolovaná, jak to loni ukázala volba Kubu do nové Rady OSN pro lidská práva a silná podpora Havany z rozvojových zemí.

Vztahy EU ke Kubě jsou sice napjaté, avšak v lednu 2005 unie zrušila zákaz, který znemožňoval vést s Havanou jednání na vysoké úrovni. Česko a některé další postkomunistické země v EU patří mezi hlavní kritiky kubánského režimu a odmítají s ním spolupracovat, zatímco některé západní státy jsou vůči režimu Fidela Castra vstřícnější.

26.4. NATO prý rozpory o základně asi překoná, s Rusy to bude složitější

V rámci Severoatlantické aliance se patrně podaří překonat rozpory ohledně amerického plánu umístit v Česku a Polsku protiraketovou základnu, překonat odpor Ruska ale nejspíš bude složitější. Vyplynulo to ze slov českého ministra zahraničí Karla Schwarzenberga, jenž se účastnil dvoudenního neformálního zasedání šéfů diplomacií států NATO, které začalo v norském Oslu.

Důvodem ruského odmítání základny, jejíž radarovou část chce Washington umístit v ČR a desítku antistřel v Polsku, je podle Schwarzenberga to, že Moskva "hraje vlastní politické hry". Kreml tvrdí, že umístění základny ohrožuje jeho zájmy, a slibuje, že v případě její výstavby přistoupí k adekvátním protiopatřením.

Asi "považuje za užitečné hrát uražené a štěpit země EU a NATO", řekl Schwarzenberg na dotaz ČTK cestou do Osla, kam na jednání Severoatlantické aliance dorazí i ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov. Důvodem "politické hry" Moskvy podle něj mohou být prezidentské volby v Rusku příští rok i snaha získat zpět pozici hegemona v oblasti.

Možné dohodě v NATO podle šéfa české diplomacie nasvědčuje výsledek konzultací z Bruselu zhruba před týdnem. Zástupci členských zemí se na nich shodli, že existuje hrozba a že je třeba území členských států chránit před raketovým nebezpečím.

Náměstek generálního tajemníka NATO ale před dvěma dny připustil, že debata teprve začíná a že konsensu zatím dosaženo nebylo.

"Vzhledem k vývoji ve světě to (základnu) považuji za pojistku do budoucna," řekl Schwarzenberg na dotaz, co hodlá partnerům v NATO při jednání sdělit. Umístění základny v ČR a Polsku je podle něj v zájmu Česka i jeho spojenců. Český ministr věří, že se časem obavy Ruska zmírní. Praha i Washington prý kvůli tomu také Moskvu o všem detailně informují.

Ruské obavy se snažila v Oslu rozptýlit i americká ministryně zahraničí Condoleezza Riceová. "Berme v potaz skutečnost a budme realističtí. Myšlenka, že nějakých deset střel a několik radarů ve východní Evropě ohrozí (ruské jaderné) odstrašující síly, je naprosto směšná a každý to ví," řekla Riceová novinářům před jednáním ministrů s Lavrovem.

USA by jednání s ČR a Polskem o umístění základny chtěly dokončit do konce letošního roku. Pokud by i pak Moskva byla proti, tak by to podle šéfa české diplomacie velký problém nepředstavovalo. Budeme to muset vydržet, poznamenal Schwarzenberg.

USA Rusku ve snaze získat jeho souhlas se základnou nabídly i možnost spolupráce na protiraketové obraně. Návrh podle amerického tisku počítal například s propojováním protiraketových systémů, se sdílením zpravodajských informací i s možností návštěvy ruských expertů v protiraketových zařízeních. "Můžeme se domluvit s Američany, aby ji (radarovou základnu v ČR ruští experti) navštívili, ale aby nás tady někdo kontroloval, to zase ne," prohlásil v této souvislosti Schwarzenberg.

26.4. V NATO plány na základnu podle Schwarzenberga nikdo nekritizoval

Rozpory mezi členskými státy Severoatlantické aliance ohledně plánů Washingtonu umístit americkou protiraketovou základnu v Evropě se podle českého ministra zahraničí Karla Schwarzenberga oproti začátku debaty před několika měsíci výrazně zmírnily. Ministr to uvedl po neformálním setkání se svými protějšky z NATO v norském Oslu.

"Myslím, že nyní máme jednomyslný názor na věc," řekl novinářům Schwarzenberg. "Samozřejmě panují určité rozdíly..., ale obecně nám nikdo neříká, že to, co děláme, je špatné," uvedl.

Některé země volají po ještě intenzivnějším budování vztahů s Ruskem, jinak prý však podle šéfa české diplomacie nezazněla z jejich strany žádná výrazná kritika.

Ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov, který je v Oslu rovněž přítomen a jehož země americký projekt tvrdě kritizuje, po jednání na tiskové konferenci zopakoval ruský postoj, že plán "opravdu radikálně mění bezpečnostní situaci v Evropě".

"Musíme samozřejmě pamatovat na to, že po každé akci následuje protiakce," dodal. Historie podle něj říká, že každé umístění nějakého obranného systému volá po umístění útočného systému.

Moskva chce prý slyšet něco víc než tvrzení, že protiraketový štít by nebyl pro Rusko žádnou hrozbou.

Schwarzenberg na to v rozhovoru pro české novináře reagoval, že Rusko všechny potřebné informace od Česka i USA má. Navíc má podle něj dostatek dobrých expertů, kteří vědí, že systém žádnou hrozbou pro tuto zemi nebude.

Zatímco na začátku debat o plánech Washingtonu umístit v ČR radarovou část americké protiraketové základny a v Polsku deset protiraketových střel byly rozpory mezi těmito státy a dalšími členy NATO poměrně výrazné, nyní je debata "mnohem více na naší straně", poznamenal Schwarzenberg po jednání.

Ministři podle něj dnes potvrdili závěry, k nimž dospěli minulý týden v Bruselu zástupci a experti členských zemí NATO. Ti se shodli, že existuje hrozba a že je třeba území členů aliance chránit před raketovým nebezpečím. Také generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer řekl, že účastníci setkání se shodli, že hrozba zbraní hromadného ničení se týká všech. Náměstek generálního tajemníka NATO Martin Erdmann ale dříve řekl, že debata teprve začíná a že konsenzu zatím nebylo dosaženo.

26.4. NATO znepokojeno krokem Ruska ohledně smlouvy o zbraních, reakce Schwarzenberga

Severoatlantická aliance je hluboce znepokojena a zklamána rozhodnutím ruského prezidenta Vladimira Putina pozastavit plnění Smlouvy o konvenčních silách v Evropě do té doby, než ji začnou dodržovat státy NATO. Řekl to generální tajemník aliance Jaap de Hoop Scheffer na jednání ministrů zahraničí aliance v Oslu. Dodal, že tento krok Moskvy potvrdil šéfům diplomacií i ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov, který je v Oslu rovněž přítomen.

Lavrov mezitím na své tiskové konferenci ruské rozhodnutí obhajoval. "Nemůžeme nebyť zneklidnění skutečností, že vojenská infrastruktura NATO se blíží k našim hranicím," řekl podle agentury Reuters s narážkou mimo jiné na plánovanou americkou protiraketovou základnu v České republice a v Polsku.

Země aliance dosud smlouvu umožňující kontrolu konvenčních zbraní na rozdíl od Ruska neratifikovaly, hodlají tak učinit až ve chvíli, kdy Rusko stáhne své zbylé jednotky z Gruzie a Moldavska. To dnes Jaap de Hoop Scheffer potvrdil. Řekl, že země NATO čekají, až Rusko splní své závazky.

Podle Lavrova ovšem Rusko smlouvu dodržuje a nyní je na NATO, aby "ukázalo, že ji bere vážně". "Dokud tak naši partneři neučiní, od plnění smlouvy ustupujeme," řekl. Spojenci jsou podle Scheffera toho názoru, že smlouva je jedním ze základních kamenů evropské bezpečnosti.

Rovněž ministryně zahraničí USA Condoleezza Riceová uvedla, že Rusko by mělo své závazky vyplývající ze smlouvy dodržovat. "Očekává se, že (tyto povinnosti) bude každý respektovat," řekla Riceová na tiskové konferenci před jednáním.

Šéf české diplomacie Karel Schwarzenberg v reakci na prohlášení Putina novinářům řekl, že taková ruská slova boří důvěru. Dodal, že je pro budování důvěry s Ruskem, ale že "jistá prohlášení prostě důvěru také boří". "Důvěra musí býti budována také z ruské strany," poznamenal.

Podobná vyjádření mu prý nenahánějí strach. Lituje toho, jaký jazyk ruská strana využívá. Moskva podle něj hovoří "zvučným hlasem a hrozí". "Věřím, že po ruských volbách a dalších jednáních... najdeme společné řešení," dodal Schwarzenberg.

Putin v souvislosti s americkými plány na stavbu protiraketových základen v Česku a v Polsku v Kremlu řekl, že Rusko již smlouvu ratifikovalo, ale země NATO to podle něj pod vymyšlenými záminkami odmítají udělat a snaží se tak získat jednostranné výhody. Místo snižování počtu zbraní v Evropě se podle Putina nyní u ruských hranic objevují nové vojenské základny, včetně prvků protiraketové obrany USA.

27.4. ČR bude zastupovat portugalské předsednictví EU ve čtyřech zemích

Česká republika převezme předsednictví Evropské unie sice až na začátku roku 2009, ale první povinnosti ji v tomto směru čekají již letos v létě. Od začátku července budou totiž česká velvyslanectví zastupovat portugalské předsednictví EU v některých zemích světa - v Mongolsku, Uzbekistánu, Moldavsku a v Singapuru.

Podle diplomatických zdrojů převezme Česká republika reprezentaci předsednictví unie v těchto čtyřech státech na půl roku od 1. července. Ve druhém pololetí roku 2008 pak budou čeští diplomaté zase zastupovat zájmy EU v Severní Koreji.

Portugalsko bude předsedat unii ve druhé polovině letošního roku a jeho velvyslanectví přeberou i úlohu reprezentovat EU. Nicméně v zemích, kde Portugalsko ambasádu nemá, nabídlo zastupování následujícím předsedům EU, tedy Slovinsku a Francii. Když se z různých důvodů nemohli Portugalci dohodnout s nimi, jednali s dalšími státy, obvykle s těmi, které mají být předsedy v nejbližších letech.

Česká republika bude předsedat unii v první polovině roku 2009 a přijala tak již nyní zastupování EU ve zmíněných čtyřech státech. Reprezentaci unie přijala také ve druhé půlce roku v komunistické Severní Koreji, protože předsednická země pro toto období - Francie - nemá s komunistickou KLR diplomatické styky.

Velvyslanectví předsednické země reprezentují nejen svůj stát, ale i celou EU. Diplomáté těchto misí vedou pravidelné schůzky velvyslanců sedmadvacítky, kteří v zemi jsou, a informují Brusel; v případě potřeby předávají demarše či protesty.

Tyto povinnosti se budou vztahovat i na česká velvyslanectví ve zmíněných čtyřech zemích. Nyní se zdá, že nejvíc práce by mohli mít čeští diplomaté v Uzbekistánu, kde budou koncem roku volby a který byl terčem sankcí EU za porušování lidských práv.

27.4. Státy NATO podporují plán OSN o Kosovu, vyjádření ministra Schwarzenberga

Státy Severoatlantické aliance podporují plán emisara OSN pro Kosovo Marttiho Ahtisaariho, který počítá s nezávislostí této jihosrbské provincie. Prohlásil to po jednání ministrů zahraničí NATO v norském Oslu šéf české diplomacie Karel Schwarzenberg. Z některých zemí nicméně zaznívala i skepse vůči Ahtisaariho návrhům.

"Byla veliká diskuze ke Kosovu," řekl Schwarzenberg českým novinářům. Opravdu dobré řešení pro kosovskou otázku podle něj neexistuje. "Zdá se, že Ahtisaariho návrh je ještě to nejmenší zlo, ale nikdo z nás nemůže tvrdit, že to je perfektní řešení," uvedl český ministr.

Na to, že i v případě úspěchu má při nadcházejícím jednání v Radě bezpečnosti OSN Ahtisaariho plán stinné stránky, upozorňovaly podle Schwarzenberga zejména země, které samy mají potíže s menšinami. Konkrétně zmínil například Slovensko či Španělsko.

Kromě otázek týkajících se Kosova se ministři v Oslu věnovali zejména americkým plánům na protiraketovou základnu v Evropě, nečekanému kroku Ruska ohledně smlouvy o konvenčních silách či problematice Afghánistánu. Generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer ve čtvrtek 26. 4. 2007 řekl, že význam mise Severoatlantické aliance v Afghánistánu zdůrazňují válečné zločiny, které tam páchají bojovníci bývalého vládního hnutí Taliban.

Jednání ve čtvrtek večer 26. 4. 2007 v Oslu provázely střety demonstrantů s policií, která proti davu použila slzný plyn. Před místní radnici, kde ministři večereli, se sešlo několik set lidí a část házela na budovu kameny a pokusila se překonat bezpečnostní bariéru. Dav podle norských médií tvořili zejména mladí levicoví aktivisté a anarchisté.

"Policie musela zasáhnout a to včetně použití slzného plynu," uvedla norská policie. Podle norských deníků bylo v souvislosti s incidentem zadrženo na 200 osob.

27.4. Schwarzenberg: Vztahy ČR s Ruskem prý nynější krize kolem základny nezhoršuje

Ruská kritika plánů USA na umístění jejich protiraketové základny v Česku a Polsku a čtvrtěční (26. 4. 2007) rozhodnutí Kremlu pozastavit platnost smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě spolu souvisí. Na dotaz ČTK to při zasedání ministrů zahraničí NATO v Oslu potvrdil šéf české diplomacie Karel Schwarzenberg. Napětí kolem základny podle něj ale vztahy mezi Prahou a Moskvou nezhoršuje.

Generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer přítom ve 26. 4. před novináři poznamenal, že podle něj obě otázky představují dvě různá témata.

"To celé je velká politická akce Ruska, která má jenom částečně něco dělat s radarem. Spíše je to příležitost než důvod," řekl český ministr.

Na dotaz, zda byl plán USA pro Rusko jen záminkou pro pozastavení smlouvy, řekl, že podle něj chce Moskva "využít všechny prostředky vyvíjet tlak".

Současné napětí kolem základny ale pro šéfa české diplomacie nepřináší nějakou zásadní změnu ve vztazích s Ruskem.

"Nevidím nejmenšího důvodu, abych mluvil o zhoršení vztahů (mezi Prahou a Moskvou). "Rusko prostě chce prosadit své zájmy, my taky," poznamenal s tím, že Moskva je o všem souvisejícím se základnou důkladně informována.

Prahu v minulých dnech také navštívil jeden z náměstků ruského ministra zahraničí. "Neprobíhá nic, co bychom před Rusy tajili," řekl Schwarzenberg.

28.4. V diskusi o radaru budou v Moskvě pokračovat experti

Čeští a ruští experti budou za několik měsíců pokračovat v diskusi o plánovaném americkém protiraketovém deštníku ve střední Evropě. Nejdůležitějším úkolem těchto rozhovorů bude, aby obě strany vzájemně pochopily své obavy. Po jednání s náčelníkem generálního štábu ruské armády Jurijem Balujevským to ČTK řekl náměstek českého ministra zahraničí Tomáš Pojar. Náměstek české ministryně obrany Martin Barták dodal, že žádná strana se v tuto chvíli nemůže snažit pouze přesvědčit druhou. O protiraketovém systému v pátek 27. 4. 2007 jednali i prezidenti ČR a Ruska Václav Klaus a Vladimir Putin.

Podle obou českých náměstků se v současnosti názory České republiky a Ruska liší především v hodnocení možných budoucích hrozeb Evropě v horizontu deseti či 15 let. "My říkáme, že hrozby přinejmenším vyloučit nemůžeme. Ruská strana říká, že žádné hrozby z oblasti Středního východu raketami nebudou," vysvětlil Pojar. Česká strana se také bude snažit přesně dobrat toho, jaké obavy má z prvků protiraketové obrany samotné Rusko. "My si myslíme, že podobný systém nemůže jakkoliv narušit schopnost vzájemného sebezničení se Ruska a Spojených států a strategická rovnováha tak nebude vychýlena," podotkl český diplomat.

Podobně ostře jako ruští politici se v minulých dnech vyjadřoval i šéf generálního štábu ruské armády Balujevskij. Nedávno například suše prohlásil, že Írán, o němž USA hovoří jako o možné hrozbě, žádné rakety nemá, Rusko jimi však disponuje, a proto je protiraketový systém logicky namířen proti němu. Spojené státy i ČR podobné názory považují za neopodstatněné.

"Říkáme, že povedeme dialog o této věci se všemi sousedy a každým, koho se to týká. A myslím si, že Ruské federace se to týká určitě významně," podotkl Barták. Česko podle něj musí podrobně znát názory ruské strany. "Ani jedna strana neuznala stoprocentně argumenty té druhé. Nicméně shodli jsme se na tom, že je o čem hovořit," poznamenal náměstek ministryně obrany.

Při jednání s Čechy prý ale šéf ruského generálního štábu zmírnil rétoriku, kterou dosud vůči České republice používal. "Nám neřekl, že by na nás měla přímo směřovat nějaká hrozba," prohlásil Barták. Balujevskij i další představitelé ruské armády v minulosti tvrdili, že americké objekty zamýšleného protiraketového deštníku v ČR a Polsku by se v případě, že je Rusko začne vnímat jako pro sebe nebezpečné, mohly stát cíli pro ruské zbraně.

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

18.4. Kašmírský ministerský předseda otevřel nový český projekt v Baghu

V lokalitě Baghu v pákistánském Kašmíru byl položen základní kámen k novému projektu společnosti Člověk v tísní, který bude řešit problém odpadů v místech, kde před rokem a půl silné zemětřesení připravilo o život mnoho desítek tisíc lidí a zničilo nejen domy ale i infrastrukturu v oblasti. Slavnostního zahájení se účastnil ministerský předseda pákistánského Kašmíru Sardar Attique a starosta města Bagh Syed Sadaqat Gardazi. „Tento projekt je prvním environmentálním projektem v okrese, který napomůže změnit systém hospodaření s odpady nejen ve městě Bagh, ale je i výzvou pro celý Kašmír. Člověk v tísní se výrazně podílí na obnově Baghu po zemětřesení, čehož si zde velice vážíme,“ řekl premiér.

V první fázi projektu, který potrvá osmnáct měsíců, probíhají jednání s městským úřadem, zaměstnávání a školení místních zaměstnanců a začíná příprava kampaně v jednotlivých komunitách. „Lidé si tu neuvědomují rizika, která odpady představují. Jednoduchá skládka je umístěná v blízkosti řeky, která slouží jako zdroj pitné vody. Lidé se tu koupají, perou prádlo, ale myjí se zde i auta,“ popisuje současnou situaci vedoucí projektu Libor Michvocík. „Více než technologie bude důležitá změna zažitých návyků místních obyvatel, jak s odpady nakládat,“ dodává. Ochrana životního prostředí začíná být v Pákistánu aktuálním tématem, protože kvůli rostoucí životní úrovni obyvatel Pákistánu stoupá produkce odpadu. Ten však není odpovídajícím způsobem zpracováván.

„Projekt, který má ve městě Bagh současnou situaci řešit, by se v budoucnu mohl přenést i do ostatních regionů Pákistánu,“ dodává Libor Michvocík ze společnosti Člověk v tísní. V rámci projektu bude ve městě zavedeno třídění odpadu, vznikne kompostárna a malá spalovna. Realizace projektu je financována převážně z grantu Evropské komise a na její implementaci se bude podílet celkem pět partnerů z Evropy a Pákistánu.

Společnost Člověk v tísní v zemětřesením postižené oblasti Pákistánu realizovala řadu projektů. Po humanitárních distribucích bezprostředně po zemětřesení navázala zdejší mise celou řadou dlouhodobějších programů: odklizením sutin po rozbořených školách, stavbou školského úřadu, stavbami základních škol a střední školy nebo výstavbou a zprovozněním psychosociálního centra. Mise společnosti Člověk v tísní se chce v budoucnu zaměřit především na rozvojové projekty v regionu a její působení se předpokládá minimálně do poloviny roku 2008.

20.4. Benefiční koncert na podporu Keni v Pardubicích

V pardubickém klubu Hany Bany se uskutečnil benefiční koncert (spojený s výstavou fotografií) na podporu projektu Rekonstrukce zchátralého zdravotnického zařízení v Itibu, v Keni. Všichni, kteří se v klubu sešli, podpořili aktivity ADRA v Africe: návštěvníci přítomností a vstupným, osazenstvo klubu, hudebníci z obou skupin (pardubičtí Beautiful Losers a Hello) a moderátor tým, že se vzdali odměny.

Mnoho z návštěvníků koncertu (celkem asi 200 lidí) navíc přispělo do sbírky, která se v klubu konala.

19 691 Kč - to byla konečná částka z pokladniček. Zástupci ADRA (Aleš Bárta a Tomáš Knaibl) také převzali symbolické šeky za finanční a věcné dary od sponzorů. Součástí večera byla dražba fotografií z oblasti projektu v Keni. Sobotní večer znamenal neuvěřitelných 475 tisíc korun připsaných ve prospěch projektu.

Zájem publika, sponzorů a sdělovacích prostředků potvrdil to, že podpora projektu je na Pardubicku výjimečná. Děkujeme všem za příspěvek v jakékoliv formě jménem

lidí z keňského venkova. Vaše pomoc znamená podstatné zlepšení jejich životních podmínek.

25.4. Havel a jeho výbor vyzývá k podpoře lidských práv na Kubě

K větší mezinárodní solidaritě ve prospěch svobody a lidských práv na dosud komunistické Kubě vyzval v Berlíně bývalý český prezident Václav Havel. Na úvod dvoudenního zasedání Mezinárodního výboru pro demokracii na Kubě (ICDC) nabádal zejména Evropskou unii, aby se více angažovala.

"Všemu, co slouží lidským právům a svobodě, je třeba věnovat pozornost," řekl Havel. "Solidární pomoc dodává váhu veškerému úsilí," zdůraznil význam mezinárodní podpory a dokládal to svými zkušenostmi odpůrce komunistického režimu v někdejší Československu.

ICDC je sdružení politiků a intelektuálů, které před čtyřmi lety vzniklo z Havlovy iniciativy. Mezi jeho členy patří bývalá americká ministryně zahraničí Madeleine Albrightová, někdejší španělský premiér José Maria Aznar či peruánský nositel Nobelovy ceny za literaturu Mario Vargas Llosa.

"Evropa by měla dohnat Spojené státy v úsilí o lidská práva," uvedl rovněž Havel v narážce na snahy EU konkurovat Americe zejména hospodářsky. Zřetelně tak poukázal na dlouholetou nejednotnost EU v politice vůči kubánské totalitě. Vztahy ke Kubě jsou sice napjaté, avšak v lednu 2005 unie zrušila zákaz, který znemožňoval vést s Kubou jednání na vysoké úrovni. Česko a některé další postkomunistické země v EU patří mezi hlavní kritiky kubánského režimu a odmítají s ním spolupracovat, zatímco některé západní státy jsou vůči režimu Fidela Castra vstřícnější.

"Politika EU mi připadá dosti opatrná," řekl Havel novinářům. To se podle něj týká také lidských práv v jiných zemích, jako je Bělorusko, Barma nebo Severní Korea.

Odpoledne měl bývalý český prezident, jakož i někteří další členové ICDC na programu setkání s kancléřkou Angelou Merkelovou, jejíž země nyní EU předsedá. Na setkání se mluvilo nejen o lidských právech, ale také o otázkách evropské integrace.

26.4. Jen částečný úspěch dvou českých stěžovatelů ve Štrasburku

Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku odsoudil Českou republiku k vyplacení odškodného Martě Chadimové, která usiluje o nemovitosti v Praze a v jejímž případě loni konstatoval, že republika porušila některá její práva. Přisouzená částka je ale nepoměrně nižší, než jakou Chadimová žádala. V druhém zveřejněném rozsudku soud odsoudil Českou republiku za porušení práva Luboše Patery, který si stěžoval na nemožnost styku se synem. I v tomto případě je ale přisouzená kompenzace mnohem nižší než požadovaná.

V případě Chadimové, která už od začátku 90. let usiluje o dům na Loretánském náměstí na Hradčanech, soud loni uznal, že české úřady v několika bodech porušily Evropskou úmluvu o lidských právech. Dospěl mimo jiné k závěru, že délka řízení u domácích soudů byla přílišná, že se tak prodloužilo období, po němž nemohla disponovat se svým majetkem, a že nebylo respektováno rozhodnutí českého ústavního soudu zničit všechny záznamy jejích rozhovorů s obhájcem.

Chadimová dosáhla na státu vydání domu v roce 1992, ale pak byla obviněna, že si k němu dopomohla podvodem, a byla stíhána pro údajné padělání úředních listin. V roce 1995 jí tehdejší prezident Václav Havel udělil milost. Tu původně odmítla, ale přijala ji v roce 2003. Výši kompenzace za porušení práv nechal štrasburský soud v loňském rozsudku na dohodě obou stran, ty k němu ale nedospěly.

Podle zveřejněného rozsudku vyčíslila Chadimová hmotnou škodu, kterou údajně utrpěla, na asi 86 milionů korun, dvě pozdější expertízy, které soudu zaslala, hovořily o asi 73 milionech. Soud jí ale přiznal nárok jen na kompenzaci částky, kterou vynaložila na provoz domu a na daně z něho, a přisoudil jí z tohoto titulu 12.800 eur (asi 460.000 korun). Kromě toho jí bude republika musit vyplatit 8000 eur jako kompenzaci morální újmy a 4715 eur jako úhradu soudních výdajů.

Známemu bojovníkovi za práva otců Luboši Paterovi, který se domáhal možnosti styku se synem, dal soud zapravdu v tom, že patnáct let, během nichž české soudy při s jeho bývalou manželkou nevyřešily, neodpovídá úmluvou předpokládané "rozumné délce" soudního řízení. Odmítl však jeho stížnost na údajné porušení práva na rodinný život v období, pro něž se označil za kompetentního ve věci rozhodovat. Už loni přitom odmítl další části Paterovy stížnosti, zvláště na údajnou diskriminaci.

Patera žádal kompenzaci nákladů na 155 marných cest za synem a kompenzaci morální újmy v celkové výši asi 5,1 milionu korun. Tyto nároky soud zcela odmítl a také místo požadovaných zhruba 136.000 korun náhrady soudních výdajů mu přiznal jen něco přes 21.000. Paterův případ u českých soudů letos skončil poté, co jeho syn dosáhl plnoletosti, takže o opatrovnictví se už rodiče soudit nemohou.

Štrasburský soud je instituce Rady Evropy (RE) a jeho výroky jsou pro členské státy závazné.

26.4. Inspekce zakázala těžbu dřeva v tatranských dolinách i kvůli českým protestům

Slovenští lesníci museli zastavit kontroverzní těžbu dřeva v nejpřísněji chráněných oblastech ve Vysokých Tatrách, proti které protestovali ekologové. Rozhodla o tom státní inspekce životního prostředí, řekl ČTK mluvčí Státních lesů Tatranského národního parku Marián Šturcel.

Proti těžbě v Tiché a Koprové dolině již několik dnů protestovali aktivisté ekologických organizací, kteří lesníkům vyčítali, že ničí vzácnou přírodu ve vysokohorských dolinách. Při protestech slovenská policie zadržela i několik českých ochranářů.

"Dočasně jsme zastavili zpracovávání dřeva," řekl Šturcel. Ještě jeden či dva dny však budou nákladní auta vyvážet z dolin dřevo připravené na odvoz, ale další kmety už nebudou dřevorubci řezat. Zda se v budoucnu těžba obnoví, bude podle Šturcela záviset na definitivním rozhodnutí inspekce.

Inspekce podle představitele lesů své rozhodnutí vysvětlila tím, že musí nejprve přezkoumat stížnosti od ochranářů, kteří se těžbě snažili zabránit i lidskými blokádami.

S pozastavením těžby nesouhlasí ministr zemědělství Miroslav Jureňa, do jehož resortu spadá i lesní hospodářství. "Považuji to za obstrukci a průtah," prohlásil. Inspekce podle něj totiž rozhodla, aniž posoudila stanoviska všech stran. Nevyčkala totiž na posudek Státní ochrany přírody, která zastřešuje jednotlivé správy chráněných oblastí, dodal Jureňa.

Státní lesy těžily v nejpřísněji chráněných územích Tater kalamitní dřevo z větrné smrště z roku 2004. Tvrdily, že tak chtějí zabránit přemnožení nebezpečného hmyzu. Ochranáři z nevládních organizací naopak argumentovali, že příroda si dokáže poradit sama.

Pozastavení těžby před slovenským velvyslanectvím v Praze žádali i demonstranti, většinou z řad členů ekologických organizací Hnutí Duha, Greenpeace, Děti Země nebo Českého svazu ochránců přírody. Poklidné akce se zúčastnil i bývalý ministr

životního prostředí Libor Ambrozek. Od března tohoto roku je na internetu on-line petice, kterou zatím podepsalo téměř 12.000 lidí.

Podle Duhy se na pomoc Tatrám po vichřici vybralo v České republice 40 milionů korun. Největší část prý dostaly slovenské Státní lesy, které v Tatrách dřevo těží.

27.4. Václava Havla znepokojuje vývoj v Putinovu Rusku

Bývalého českého prezidenta Václava Havla znepokojuje vývoj v Rusku za působení současného prezidenta Vladimira Putina. V rozhovoru pro sobotní (28. 4. 2007) vydání německého deníku Süddeutsche Zeitung upozorňuje na to, aby snaha dobře vycházet s Ruskem nevedla k přehlížení některých závažných věcí, které se tam dějí.

"Je to divný a znepokojivý vývoj, jako by se (v Rusku) zrodil nový typ postkomunistického autoritativního systému, jenž používá nové, rafinovanější metody než ten, na který si pamatujeme z komunismu," zamyslel se Havel nad současným Ruskem.

"Právě byl pohřben Jelcin," připomněl Havel pondělní (23. 4. 2007) úmrtí ruského prezidenta, který odstoupil koncem roku 1999 a na jehož místo přišel právě Putin. "Kdybychom tehdy neměli Jelcina, ale rovnou Putina, pak by se Evropská unie a NATO nerozšířily," domnívá se bývalý prezident, který tuto funkci zastával do roku 2003, a byl proto spoluaktérem českých snah o integraci do západních struktur.

Nelíbí se mu rusko-německý projekt plynovodu v Baltském moři, který má obejít Polsko. "Je sice hezké, jak se kancléř Schröder spřátelil s Putinovými, ale zároveň přiznávám, že si (kvůli tomuto projektu) dělám starosti," prohlásil Havel. Bývalý německý kancléř Gerhard Schröder se po odchodu z vrcholné politiky stal předsedou konsorcia, které buduje tento plynovod.

Václav Havel se v rozhovoru vyslovuje pro zřízení americké protiraketové základny v České republice a Polsku. Přítomnost Spojených států je podle něho pro Evropu dobrá, zejména pokud jde o čistě obranná zařízení. "Uvědomme si, jaké války vypukly tady v Evropě a Američané poté vždy situaci zachránili," říká a dodává: "Největším nebezpečím pro Evropu je Evropa sama."

Co se týče temných kapitol česko-německých dějin, myslí si Havel, že čas, "kdy se jedni druhým omlouvali za činy svých pradědečků", je snad minulostí. Přejde mu, že přišlo období věcné a klidné debaty o minulosti.

27.4. Charita předala v Indonésii domky rodinám zasaženým tsunami

V rámci dlouhodobé pomoci obětem tsunami předali pracovníci Charity ČR v provincii Aceh (lokality Baba Nghom, Jambomasi) 58 novostaveb domků novým majitelům. Domy jsou stavěné speciální technologií tak, aby v případě zemětřesení nebo vlny tsunami neohrozily životy jejich obyvatel.

Na celkovém vzhledu staveb, velikosti domů a jejich uspořádání se podíleli i jejich budoucí majitelé tak, aby co nejlépe vyhovovaly jejich požadavkům.

Součástí projektu Charity ČR v Indonésii je i tzv. program trvalé obživy. Ten je zaměřený na výstavbu sádek pro ryby a krevety ve vnitřních lagunách, které se vytvořily na pobřeží provincie po úderu vln tsunami. Programový manažer Pavel Gruber vysvětluje: "Naší snahou je pomáhat lidem komplexně. Pro obyvatele Acehu je důležité získat nejen nové trvalé bydlení, ale i možnost obživy. Jen tak mohou lidé začít samostatně plnohodnotně žít podobně jako před ničivou přírodní katastrofou." Jak Indonésané takovou pomoc oceňují, ukazuje i přítomnost zástupců místní vlády a samosprávy na oslavě k příležitosti završení stavebního programu Charity.

Slavnost probíhala za účasti obyvatel vesnic Baba Nghom a Jambomasi, kterým byly nové domy předány.

"Pomoc, které se obětem tsunami v indonéském Aceh dostává, by nebyla možná bez finanční podpory německé a irské Charity, i jednotlivých dárců z České republiky a zahraničí, za což jim chci velice poděkovat," uzavírá Pavel Gruber.

Zemětřesení o síle devíti stupňů RichtEROVY stupnice s epicentrem v Indickém oceánu zvedlo 26.12.2004 přílivovou vlnu tsunami, která zcela zničila pobřeží Indonésie a severní Sumatry, Srí Lanky, jižní Indie, jižního Thajska a dalších zemí v oblasti Indického oceánu.

29.4. Člověk v tísní staví internát pro studenty afghánské Střední zemědělské školy

„Naší minulostí jsou léta válek a ničení, naší budoucností by měla být hlavně vzdělaná mládež! Na ní závisí osud naší provincie!“ hřímal na slavnostním otevření výstavby nového internátu Střední zemědělské školy v Baghlánu místní mulla v turbanu. Pracovníci afghánské mise společnosti Člověk v tísní zde na severu země slavnostně položili základní kámen nového internátu za přítomnosti Filipa Velacha, chargé d'affaires České republiky v Afghánistánu, a náměstka afghánského ministerstva školství M.S. Patmana. Internát, který umožní studium trojnásobku zájemců než doposud, staví z fondů českého ministerstva školství společnost Člověk v tísní. „Internát v Baghlánu je naší osmdesátou druhou postavenou či zrekonstruovanou školní budovou v Afghánistánu,“ říká Feda Yari, hlavní inženýr společnosti Člověk v tísní v této zemi.

Cílem projektu je obnovit učební prostory a zvýšit kvalitu výuky na této zemědělské škole, která byla před válkou jedním z hlavních hybatelů zemědělského rozvoje v severoafghánské provincii Baghlán. Pětina rozpočtu na stavbu internátu je hrazena afghánskou vládou prostřednictvím tamního ministerstva školství. „Jsme velmi hrdí na to, že jsme byli přizváni ke spolupráci na tomto projektu s Českou republikou,“ zdůrazňuje Mohammad Siddiq Patman, náměstek afghánského ministerstva školství. „Tato forma finanční spoluúčasti afghánské a české vlády na rozvojových projektech nám otevírá nové a zcela zásadní možnosti spolupráce na poválečné obnově a rozvoji Afghánistánu. České republice jsme za pomoc nesmírně vděční,“ dodává Patman.

„Výstavba internátu umožní řediteli školy trojnásobně zvýšit počet studentů. Naše pomoc dá bezprostřední impuls rozvoji zemědělství a zemědělského školství v provincii Baghlán, která tradičně stála v čele moderního zemědělského rozvoje Afghánistánu,“ dodává Tomáš Mužík, koordinátor vzdělávacích projektů společnosti Člověk v tísní v Afghánistánu.

Společnost Člověk v tísní se již šest let intenzivně podílí na humanitární a rozvojové pomoci Afghánistánu. Kromě nových a zrekonstruovaných budov v rámci vzdělávacích projektů vznikají také nové učební plány a sylaby pro odborné předměty, učebnice i další učební materiály. Pořádají se také tréninkové kurzy pro učitele základních a středních škol a kurzy gramotnosti pro dospělé. Už několik let také probíhá spolupráce mezi českými a afghánskými školami. Většina vzdělávacích projektů je hrazena z fondů českého ministerstva školství.

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY POSLANECKÁ SNĚMOVNA	11
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY SENÁT	14
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	17
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	30
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	46

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5619

Zahraniční politika České republiky – Data.
Vydává odbor zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor Ing. Jan Veselý